

**I Miratuar me Vendimin e Bordit te Komisionereve te ERE-s Nr. 68,
Date 23.06.2008**

RREGULLAT E TREGUT SHQIPTAR

TE

ENERGJISE ELEKTRIKE

PËRMBAJTJA

KAPITULLI I – HYRJE

KAPITULLI II – STRUKTURA E TREGUT TË ENERGISË ELEKTRIKE

- II.1 – Kuadri Ligjor dhe Rregullator
- II.2 – Pjesëmarrësit e Tregut
- II.3 – Rregullat e Detyrueshme dhe Detyrimet

KAPITULLI III – PROCESI I REGJISTRIMIT TË PJESMARRËSVE TË TREGUT

- III.1 – Kërkesa për Regjistrim
- III.2 – Te dhenat e Pjesëmarrësit të Tregut
- III.3 – Rregjistrimi ne Tregun e Energjise Elektrike
- III.4 – Miratimi Rregullator
- III.5 – Mosmarrëveshja mbi Regjistrimin nga një Aplikues

KAPITULLI IV – TËRHEQJA E KËRKESËS, PEZULLIMI DHE PËRFUNDIMI I REGJISTRIMIT

- IV.1 – Tërheqja e Kërkesës nga një Pjesëmarrës në Treg
- IV.2 – Pezullimi i Veprimtarive Tregtare në Tregun e Energjisë Elektrike
- IV.3 – Përfundimi i Marrëveshjes për Pjesëmarrje në Treg

KAPITULLI V – RREGULLAT PËR KONTRATËN DYPALËSHE

- V.1 – Konfidencialiteti i Kontratave të Negociuara Lirisht
- V.2 – Publikimi i Kontratave të Rregulluara
- V.3 – Kërkesat dhe Efektet e Njoftimit të Kontratës

KAPITULLI VI – RREGULLAT PËR NOMINIMET FIZIKE TË PROGRAMEVE & NJOFTIMET E KONTRATËS

- VI.1 – Hyrje
- VI.2 – Nominimet Fizike të Programeve dhe Deklarimi i të Dhënave Dinamike
- VI.3 – Format e Nominimit Fizik të Programit dhe Njoftimi i Kontratës
- VI.4 – Afati i Nominimit Fizik të Programit dhe perfundimi i afatit

KAPITULLI VII – RREGULLAT E TREGUT BALANCUES

- VII.1 – Përshkrim i Përgjithshëm dhe Konvencione
- VII.2 – Pjesëmarrja ne Tregun e Balancimit
- VII.3 – Kerkesat dhe ofertat; Parashtrimi i Kerkesave dhe Ofertave
- VII.4 – Procesi i ndjekur nga Operatori i Tregut per Kerkesat dhe Ofertave
- VII.5 – Cmimi i Balancimit Percaktimi per Disbalancat
- VII.6 – Deklarimet e Kerkesave dhe Ofertave

KAPITULLI VIII – RREGULLAT PER SHËRBIMET NDIHMËSE

- VIII.1 – Hyrje
- VIII.2 – Plani Vjetor i Prokurimit të Shërbimeve Ndihmëse
- VIII.3 – Vlerësimi Periodik Teknik dhe Komercial i Shërbimeve Ndihmëse

VIII.4 – Shlyerja e Kostove të Shërbimeve Ndhmëse

KAPITULLI IX – RREGULLAT PËR LLOGARITJEN E DISBALLANCAVE

IX.1 – *Disballancat* kundrejt Nominimeve Fizike të Programit

IX.2 – Mospagimi nga Siguruesit e Shërbimit Ndhmës

IX.3 – Njoftimi i Mosmarrëveshjes

KAPITULLI X – RREGULLAT PËR ALOKIMIN E KAPACITETEVE TË INTERKONEKSIONIT

KAPITULLI XI – RREGULLAT E LIKUIDIMEVE

XI.1 – Përgjegjësitë e Likuidimeve per disbalancat

XI.2 – Afatet e Likuidimeve

XI.3 – Likuidimet për Periudhën Tranzitore

XI.4 – Përmbajtja e Marrëveshjes se Likuidimeve

KAPITULLI XII – RREGULLAT PER FATURIMIN DHE PAGESËN

XII.1 – Të Përgjithshme

XII.2 – Faturat për Llogarinë e Marrëveshjes Disballancimit

XII.3 – Faturat për pagesat (*Tarifat*) e Transmetimit dhe përdorimit të sistemit

XII.4 – Mosmarrëveshjet mbi Faturat dhe Pagesat

KAPITULLI XIII – SIGURIA E FURNIZIMIT

XIII.1 – Detyrimet e sigurimit te furnizimit me energji elektrike

XIII.2 – Pezullimi i Tregut të Energjisë Elektrike, pjesërisht ose tërësisht, nga Operatori i Sistemit

KAPITULLI XIV – MATJA

XIV.1 – Dispozita të Përgjithshme mbi Matjen

XIV.2 – Llogaria e Matësit të Gjeneratorit

XIV.3 – Llogaria e Matësit të Fuqise

XIV.4 – Profilizimi i Konsumit të Energjisë

XIV.5 – Vetë-prodhuesit

XIV.6 – SPP – *Centralet e vegjel te energjise*

XIV.7 – Klienti i Kualifikuar i Lidhur me Rrjetin e Shpërndarjes

XIV.8 – Detyrimet lidhur me Energjinë e Regjistruar

XIV.9 – Përgjegjësia për Leximin e Matësit

XIV.10 – Defekti ose Shkëputja e Sistemit Matës të Gjeneruesit

XIV.11 – Defekti ose Shkëputja e Sistemit Matës të anës së Kërkesës

XIV.12 – Përgjegjësia për Regjistrat Matës

XIV.13 – Llogaria e Matësit te Energjise ose Transferimi i Llogarisë së Matësit te Energjise

KAPITULLI XV – GARANCITË

KAPITULLI XVI – SHKËMBIMI I TË DHËNAVE DHE INFORMACIONIT

KAPITULLI XVII – INFORMACION MBI TREGUN

XVII.1 – Të Përgjithshme

XVII.2 – Përhapja dhe Raportimi i Informacionit

XVII.3 – Politika Informuese

KAPITULLI XVIII – ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE

- XVIII.1 – Procedura e Përgjithshme
- XVIII.2 – Njoftimi për Mosmarrëveshje
- XVIII.3 – Procesi i Zgjidhjes së Mosmarrëveshjes
- XVIII.4 – Mosmarrëveshjet Lidhur me Likujdimet

KAPITULLI XIX – PROCEDURAT PËR AMENDIMET E RREGULLAVE TË TREGUT

- XIX.1 – Të Përgjithshme
- XIX.2 – Administrimi i Rregullave të Tregut
- XIX.3 – Procesi i Amendimit të Rregullave

KAPITULLI XX – MASA TRANZITORE**SHTOJCA**

Shtojca A   **Terma dhe Përkufizime për Rregullat e Tregut Shqiptar dhe për Kodin e Rrjetit, Kodin e Matjes dhe Kodin e Shpërndarjes**

Shtojca B   **Marrëveshja për Pjesëmarrjen në Treg**

Shtojca C   **Orari i Nominimit Fizik të Programit**

KAPITULLI I – HYRJE

Këto Rregulla Tregu përcaktojnë:

- i. Një grup *dispozitash* që përcaktojnë procedurat për operimet dhe menaxhimin e tregut
- ii. Një kuadër koherent nën të cilin pjesëmarrësit në *tregun* e energjisë elektrike mund të ndërveprojnë me njëri tjetrin
- iii. Shitjet dhe blerjet e energjisë elektrike me çmime të negociuara lirisht
- iv. Kushtet për pjesëmarrje në Tregun Balancues të Energjisë Elektrike

Këto Rregulla Tregu nxisin:

- i. Gjenerimin efektiv dhe furnizimin me energji elektrike
- ii. Konkurrencën në shitjen dhe blerjen e energjisë elektrike

Koha – Këto rregulla tregu specifikojnë se Periudha e Marrëveshjes Financiare është 1 (një) orë në intervalin nga 00:00:01 deri në 01:00:00. Orët i referohen Kohës Qendrore Evropiane (CET).

Monedha – Gjithë pagesat dhe transaksionet financiare në tregun e balancuar do të shprehen dhe llogariten me monedhën e vendase .

Njësitë – Gjithë njësitë teknike shprehen me Sistemin Ndërkombëtar të Njësive (SI). Për shembull, gjenerimi, transmetimi dhe konsumi i energjisë elektrike (energji elektrike) shprehen me kWh (MWh, GWh), po ashtu gjenerimi, transmetimi dhe konsumi i energjisë reaktive shprehen me kVARh (MVARh). Kapaciteti ose kërkesa ose Energjia shprehen me kW (MW).

Termet dhe Përkufizimet janë në Shtojcën A

KAPITULLI II – STRUKTURA E TREGUT TË ENERJISË ELEKTRIKE

II.1 – Kuadri Ligjor dhe Rregullator

- II.1.1* Sipas Ligjit për Sektorin e Energjisë Elektrike, ERE është përgjegjëse për përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të pjesëmarrësve të tregut dhe për sigurimin e kontrollit rregullator në tregun shqiptar të energjisë elektrike.
- II.1.2* Ligji për Sektorin e Energjisë Elektrike i jep ERE-s autoritet për miratimin e Rregullave të Funkcionimit të Tregut të energjisë elektrike. ERE ka autoritet të plotë mbi Rregullat e Tregut.
- II.1.3* Qëllimi i Rregullave të Tregut është përcaktimi i rregullave transparente dhe jo-diskriminuese për tregun shqiptar të energjisë elektrike. ERE do ta monitorojë vazhdimisht tregun e energjisë elektrike për të siguruar funksionimin e tij jo-diskriminues dhe eficient dhe do të mbrojë konkurrencën efektive mes pjesëmarrësve të tij.
- II.1.4* Rregullat e Tregut së bashku me Kodin e Rrjetit, Kodin e Shpërndarjes dhe Kodin e Matjes dhe Modelin e Tregut janë pjesë e akteve që rregullojnë tregun e energjisë elektrike .
- II.1.5* ERE do t'i rishikojë këto Rregulla Tregu për t'u siguruar që ato pasqyrojnë zhvillimet e sektorit shqiptar të energjisë elektrike dhe tregut rajonal.
- II.1.6* Të gjitha aspektet e OST-së (dispeçerimi, operimet e tregut dhe të sistemit të transmetimit) duhet të funksionojnë në mënyrë transparente *nen monitorimin* rregullator të ERE *me qëllim* zhvillimin e një tregu komercial të energjisë elektrike.
- II.1.7* Roli i ERE-s në tregun e energjisë elektrike **duhet të** përfshijë edhe kontrollin e vendosjes së çmimeve nga biznesi monopol, politikat në lidhje me abuzimin me tregun, miratimin e rregullave, kodeve dhe ndryshimet dhe amendimet e tyre, ngritjen e bizneseve të rregulluara dhe lehtësimin e konkurrencës.
- II.1.8* Nëse ndonjë dispozitë e Rregullave të Tregut është ose bëhet e pavlefshme, e pazbatueshme ose e paligjshme ose deklarohet e pavlefshme, e pazbatueshme ose e paligjshme nga ndonjë gjykatë e juridiksionit kompetent, kjo pavlefshmëri, pazbatueshmëri ose paligjshmëri nuk do të paragjykojë ose ndikojë mbi dispozitat e tjera të Rregullave të Tregut, që do të vazhdojnë të mbeten në fuqi.

II.2 – Pjesëmarrësit e Tregut

- II.2.1* Palët e mëposhtme në varësi të termave dhe kushteve të licencave të tyre përkatëse, do të respektojnë Rregullat e Tregut në përputhje me funksionet e tyre.
- II.2.2* **OST ne funksionin e saj si operator tregu:**
- i. Do të jetë përgjegjës për organizimin dhe administrimin e likuidimeve dhe pagesave të energjisë elektrike mes pjesëmarrësve të tregut për tregun balancues
  - ii. Do të organizojë një proces që gjithë palët të përmbushin Rregullat e Tregut
  - iii. Do të mbajë llogaritë në emër të palëve tregtare për energjinë balancuese dhe shërbimet e siguruar nga OST-ja

- iv. Do të menaxhojë procesin e deklarimit të likujdimeve
  - v. Do të faturojë dhe mbledhë detyrimet financiare që i detyrohen OST-së nga pagesat e Palëve për Sherbimin e Transmetimit, Shërbimet Ndhmëse, pagesat sipas Marrëveshjes së Interkoneksionit dhe për blerjen e energjisë balancuese sipas kushteve të Rregullave të Tregut.
  - vi. Do t'u japë ose do të marrë para nga Palët që kanë siguruar energji balancuese të blerë nga OST-ja
  - vii. Do të menaxhojë procesin e amendimit të Rregullave të Tregut sipas Kapitullit XIX
  - viii. Do të sigurojë informacion tregu sipas Kapitullit XVI të Rregullave të Tregut,
  - ix. Do të kryejë gjithë funksionet e tjera që i caktohen nga Rregullat e Tregut ose me miratimin e ERE-s
  - x. **Nuk Tregeton** dhe nuk zotëron energji ose kapacitet gjenerues
- II.2.3 OST –ne funksionin e operatorit të rrjetit të transmetimit:**
- i. Do të menaxhojë dhe operojë sistemin e transmetimit sipas kushteve të Kodit të Rrjetit
  - ii. Do të zotërojë, mirëmbajë dhe zgjerojë asetet e sistemit të transmetimit
  - iii. Do të përgatisë planifikimin afatgjatë për zgjerimin e sistemit të transmetimit
  - iv. Do të menaxhojë ndërtimet dhe lidhjet e reja në sistemin e transmetimit
  - v. Do të mirëmbajë dhe do të inspektojë periodikisht lidhjet ekzistuese *per permiresim e tyre*
  - vi. Do të ketë të drejtën prioritare për prokurimin e energjisë për mbulimin e humbjeve të transmetimit nga KESH Gjen
  - vii. Organizon ankandin e kapaciteve të interkoneksionit
- II.2.4 OST –ne funksionin e operatorit dispeçerues i sistemit:**
- i. Do të menaxhojë balancimin fizik të sistemit sipas kushteve të Kodit të Rrjetit
  - ii. Do të ruajë cilësinë dhe qëndrueshmërinë e furnizimit përfshirë flukset ndërshtetërore të energjisë
  - iii. Do të prokurojë shërbime ndihmëse
  - iv. Eshtë përgjegjës për devijimet e pakujdesshme dhe normalizimin e tyre
  - v. Do t'u sigurojë informacion të përditshëm të gjitha palëve
  - vi. Do të kryejë gjithë funksionet e tjera që i caktohen nga Rregullat e Tregut
  - vii. Do të menaxhojë procesin e regjistrimit të KESH Gjen, PVE-ve, PPE-ve, Tregtarëve dhe Furnizuesve të Kualifikuar me përgjegjësinë për regjistrimet e matësve dhe konsumin, sipas rastit
  - viii. **Nuk Tregeton** dhe nuk zotëron energji ose kapacitet gjenerues
- II.2.5 OSSh – Operatori i sistemit të shpërndarjes:**
- i. Do të zotërojë, mirëmbajë, zgjerojë dhe operojë sistemin e shpërndarjes në Shqipëri
  - ii. Do të mbajë një regjistër të vendodhjeve dhe matësve të konsumit të gjithë Klientëve të Kualifikuar dhe Klientëve Tariforë të lidhur me sistemet e shpërndarjes
  - iii. Do t'u sigurojë shërbim shpërndarje gjithë Klientëve të Kualifikuar me kushte jo-diskriminuese
  - iv. Do t'u sigurojë shërbim e lidhjes *PVE-ve*
  - v. Mund të blejë energji nga Furnizuesit me Shumicë të Energjisë, KESH Gjen për aq sa lejohet, PPE-të, PVE-të, Furnizuesit e Kualifikuar ose Tregtarët ose tregu i energjisë elektrike për të mbuluar humbjet e shpërndarjes

II.2.6 Furnizuesi Publik me Shumicë – si furnizues me shumicë që blen *sasine e energjise* elektrike të kërkuar nga klientët tariforë dhe ja shet këtë sasi Furnizuesit Publik me Pakicë:

- i. Do të jetë përgjegjës për blerjen e energjisë elektrike me shumicë për furnizimin e klientëve të tariforë të Furnizuesit Publik me Pakicë
- ii. Do të ketë detyrimin, si Furnizues Publik me Shumicë, të shërbejë si sigures i alternativës së fundit për të gjithë klientët
- iii. Do përgjigjet për t'i siguruar OST-së programe vjetore, javore dhe ditore që tregojnë ngarkesën e pritshme të Klientëve Tariforë të Furnizuesit Publik me Pakicë dhe ngarkesën e mbajtur si sigures i alternativës së fundit
- iv. Do t'i sigurojë OST-së informacion mbi gjithë *sasine* e prokuruar të energjisë elektrike
- v. Do të ketë të drejtë të blejë nga KESH Gjen me çmime të rregulluara gjithë energjinë e prodhuar nga KESH Gjen dhe gjeneratorë të tjerë pronë publike për t'i shërbyer klientëve tariforë të Furnizuesit Publik me Pakicë.

II.2.7 Furnizuesi Publik me Pakicë – si furnizues që blen energji elektrike me shumicë nga Furnizuesi Publik me Shumicë dhe ia shet këtë energji klientëve tarifore do të:

- i. Shesë energji elektrike klientëve të vet tariforë me tarifa të miratuara nga ERE-ja
- ii. Do të mirëmbajë bazën e të dhënave të matësit të klientit dhe do të sigurojë leximin e matësve për proceset e likuidimeve
- iii. Do përgjigjet për t'i siguruar FPSH-së programe vjetore, javore dhe ditore që tregojnë ngarkesën e pritshme të Klientëve Tariforë të Furnizuesit Publik me Pakicë
- iv. **Nuk** do të shkëmbejë dhe nuk do të regjistrohet sikur zotëron energji ose kapacitet gjenerues

Furnizuesi Publik me Shumicë, OSSh-ja dhe Furnizuesi Publik me Pakicë do të operojnë me licenca të veçanta të lëshuara nga ERE-ja .

II.2.8 KESH - Gjen do të respektojë Rregullat e Tregut në cilesine e pjesëmarrësit në treg dhe:

- i. Do të operojë sipas Kodit të Rrjetit
- ii. Do të përcaktojë nivelet e gjenerimit sipas Kodit të Rrjetit dhe Rregullave të Tregut
- iii. Do t'i shesë OST-së shërbime ndihmëse, përfshirë energji për të mbuluar humbjet e transmetimit
- iv. Do t'i shesë energji elektrike Furnizuesit Publik me Shumicë deri në atë shkallë sa kërkohet për të plotësuar ngarkesën e Klientëve Tariforë sipas miratimit të ERE-s.
- v. Do të shesë tepricën e energjisë elektrike në treg sipas rregullave dhe procedurave të miratuara nga ERE
- vi. Do të japë informacion mbi leximin e matësit për të gjithë energjinë e shpërndarë në Sistemin e Transmetimit dhe/ose OSSh-së
- vii. Do të përmbushë gjithë detyrimet e tjera të përcaktuara në Rregullat e Tregut

- II.2.9 PVE-të – Prodhuesit e Vegjël të Energjisë** do të respektojnë Rregullat e Tregut në cilesine e Palës Tregtare dhe :
- i. Do të kontraktjnë me Furnizuesin Publik *me Shumice*, Furnizuesit e Kualifikuar dhe Tregtarët
  - ii. Do të kontraktjnë për eksportin e energjisë elektrike me çmime tregu
  - iii. Do të japin informacion mbi leximin e matësve për gjithë energjinë elektrike të shpërndarë ose të nxjerrë nga sistemi i OSSh
  - iv. Do t'i shesin energji elektrike Furnizuesit Publik me Shumicë *me çmime te rregulluara* dhe sipas kontratave të miratuara nga ERE
  - v. Do të permbushë gjithë detyrimet e tjera të caktuara nga Rregullat e Tregut
- II.2.10 PPE-të – Prodhuesit e Pavarur të Energjisë** do të respektojnë Rregullat e Tregut në cilesine e Palës Tregtare dhe:
- i. Do të kontraktjnë me Furnizuesin Publik me Shumicë **me çmime te rregulluara** dhe sipas kontratave të miratuara nga ERE dhe do të shesin për eksport dhe tek Furnizuesit e Kualifikuar dhe Tregtarët me çmime tregu
  - ii. Do të japin informacion mbi leximin e matësve për gjithë energjinë elektrike të shpërndarë ose të nxjerrë nga Sistemi i Transmetimit
- II.2.11 FK – Furnizuesit e Kualifikuar** si sigurues të furnizimit me energji elektrike:
- i. Do të kontraktjnë energji elektrike nga Tregtarët dhe/ose PVE-të, ose PPE-të, ose KESH Gjen per aq sa i lejohet vetem ketij te fundit
  - ii. Do t'i shesin energji elektrike vetëm Klientëve të Kualifikuar
- II.2.12 Tregtarët** – Si njësi komerciale që tregtojnë energji elektrike:
- i. Do të blejnë dhe shesin energji elektrike me shumicë
  - ii. Do të tregtojnë energji elektrike nga importi, *ose per eksportin* ose PVE, ose PPE, ose Furnizuesit e Kualifikuar ose KESH Gjen
  - iii. Do të shesin energji elektrike për eksport, ose PVE, PPE, Furnizuesit Publik me Shumicë

II.3 – Rregullat dhe Detyrimet

- II.3.1** Rregullat e Tregut hyjnë në fuqi dhe bëhen të detyrueshme për të gjitha palët sipas vendimit te Bordit.
- II.3.2** Duke filluar nga data e *hyrjes* në fuqi, secila palë merr përsipër ndaj palës tjetër se do të respektojë dhe do të kryejë detyrimet e veta në përputhje dhe sipas rregullave të tregut.
- II.3.3** Të gjithë pjesëmarrësit e tregut do të licencohen nga ERE për të marrë pjesë në tregun e energjisë elektrike.

KAPITULLI III – PROCESI I REGJISTRIMIT TE PJESMARRËSVE TE TREGUT

III.1 – Kërkesa per Regjistrim

III.1.1 Personi që dëshiron të marrë pjesë në tregun shqiptar të energjisë elektrike mund t'ia kërkojë këtë gjë me shkrim OST-së, sipas dispozitave të procedurës së regjistrimit të dhënë më poshtë. Procedura e regjistrimit përgatitet nga OST-ja jo me vone se dy muaj nga hyrja ne fuqi e ketyre rregullave dhe miratohet nga ERE. OST-ja do ta bëjë këtë procedurë të disponueshme për të gjitha palët e interesuara.

III.1.2 OST-ja duhet të përgatisë jo me vone se 2 muaj nga hyrja ne fuqi e rregullave te tregut Marrëveshjen për Pjesëmarrje në Treg dhe do te miratohet nga ERE (modeli i sugjeruar është në **Shtojcën B**), që duhet të përmbajë të drejtat dhe përgjegjësitë e përbashkëta të OST-së dhe të çdo pjesëmarrësi në tregun shqiptar të energjisë elektrike. Pas miratimit nga ERE-ja, përmbajtja e Marrëveshjes së Pjesëmarrjes në Treg bëhet pjesë përbërëse e rregullave të tregut dhe do të bëhet e disponueshme nga OST-ja për gjithë palët e interesuara për ta nënshkruar.

III.2 – Te Dhenat per Pjesëmarrësit e Tregut

III.2.1 Pjesëmarrësit e tregut do t'i dërgojnë Operatorit të Tregut të OST-së me e-mail ose fax, pasuar nga një shkresë zyrtare, të përcaktuar nga operatori i tregut, një formular regjistrimi për pjesëmarrjen në treg.

III.2.2 Formulari i regjistrimit duhet plotësuar sipas një modeli të botuar në (buletinin e OST-së; ne faqen e saj ne internet) nga OST-ja dhe duhet të përmbajë:

- i. Emrin e aplikuesit
- ii. Qendrën dhe adresën administrative të aplikuesit, së bashku me detaje kontakti
- iii. Telefon, fax, e-mail
- iv. Pozicionin në tregun e energjisë elektrike
- v. Rregjistrimin ne organet tatimore, regjistrimin e numrit personal të identifikimit
- vi. Numrin dhe serine e licencës të lëshuar nga ERE-ja
- vii. Të dhëna bankare (banka, adresa, llogari bankare, kodi bankar)
- viii. Deklarimin e sasive të energjisë elektrike në MWh, që ka përdorur/gjeneruar aplikuesi nje vit para datës së dërgimit të aplikimit per ato raste qe zbatohet
- ix. Listën e personave, të autorizuar për dërgimin dhe konfirmimin e dokumenteve që lidhen me punën operative në tregun e energjisë elektrike
- x. Listën e personave, të autorizuar për nënshkrimin e kontratave dhe faturave

III.2.3 Aplikuesi për pjesëmarrje në tregun shqiptar të energjisë elektrike do t'i bashkëngjisë formularit të regjistrimit dokumentet e mëposhtme:

- i. Informacionin teknik, të miratuar nga OST per palet dhe për vetëprodhuesit te pajisur me matës te energjise elektrike komerciale (bazuar në Kodin e Matjes), që janë subjekt transaksionesh me çmime të negociuara lirisht
- ii. Një kopje të licencës për gjenerimin e energjisë elektrike ose një kopje të licencës për tregtimin ose furnizimin me energjinë elektrike, nëse është e zbatueshme

- iii. Dokumentin, e lëshuar nga OST dhe/ose OSSH-ja, që jep akses në rrjetin e transmetimit dhe/ose shpërndarjes së energjisë elektrike, ne ato raste që është e nevojshme.
  - iv. Një kopje të bilancit të fundit vjetor të certifikuar nga organet e tatim taksave
  - v. Përshkrimin e mjeteve të komunikimit
- III.2.4* Çdo Palë e Licencuar që dëshiron të bëhet pjesëmarrëse në tregun shqiptar të energjisë elektrike duhet të depozitojë në OST garancinë financiare për të gjitha shërbimet që sigurohen nga OST, të përcaktuara sipas dispozitave të miratuara nga ERE-ja, përfshirë tarifën për alokimin e kapaciteteve.
- III.2.5* OST-ja do të krijojë dhe mbajë Regjistrin Tregtar.
- III.2.6* Pjesëmarrësit e tregut shqiptar të energjisë elektrike të pranuar nga OST-ja sipas dispozitave të këtij seksioni do të regjistrohen në Regjistrin Tregtar. Regjistri Tregtar duhet të përfshijë për çdo pjesëmarrës të tregut shqiptar të energjisë elektrike, së paku informacionin e mëposhtëm:
- i. Emrin e plotë, adresën zyrtare dhe detaje kontakti të palës së licencuar të regjistruar si pjesëmarrëse në tregun shqiptar të energjisë elektrike
  - ii. Datën dhe numrin e Marrëveshjes korresponduese të Pjesëmarrjes në Treg
  - iii. Kodin e identifikimit të pjesëmarrësit në tregun shqiptar të energjisë elektrike
  - iv. Emrat dhe detajet e kontaktit të gjithë personave të autorizuar për të vepruar në emër të palës së licencuar
- III.2.7* Çdo pjesëmarrës në tregun shqiptar të energjisë elektrike ka të drejtë të konsultohet me informacionin e Regjistrit Tregtar lidhur me atë pjesëmarrës dhe të kërkojë korrigjimin e çdo gabimi të mundshëm.
- III.2.8* Informacioni i Regjistrit Tregtar duhet të bëhet i disponueshëm për Operatorin e Tregut të OST-së.

III.3 – Rregjistrimi në tregun e energjisë elektrike

- III.3.1* Brenda 10 ditëve punë nga marrja e dokumenteve të regjistrimit, OST-ja do të verifikojë të dhënat e aplikimit dhe dokumentet bashkëngjitur, dhe:
- i. Do të dërgojë njoftim për pranimin e aplikimit për regjistrim në tregun e energjisë elektrike ose
  - ii. Do të rekomandojë udhëzime dhe kushte të detyrueshme për rregullimin e gabimeve të mundshme në formularët e aplikimit dhe dokumentet bashkëngjitur ose
  - iii. Do të japë refuzim të deklaruar për regjistrimin e aplikuesve në tregun e energjisë elektrike
- III.3.2* Njoftimi për pranimin e aplikimit në OST duhet të përmbajë:
- i. Numrin identifikues të palës
  - ii. Shumën e garancisë së depozituar dhe të dhenat në lidhje me bankën ku do të hapet llogaria e veçantë
  - iii. Kërkesa shtesë të OST-së në fushën e informacionit dhe mjetet e komunikimit të palës, nëse ekzistojnë
  - iv. Informacion mbi Operatorin e Rrjetit të Transmetimit OST dhe qendrën dhe adresën e zyrës dhe atë administrative të OST-së, detajet e kontaktit, adresën, telefonin, fax-in, e-mail-in, taksën e regjistrimit dhe regjistrimin e numrit statistikor të identifikimit; dokumente bankare (bankën, adresën, llogarinë bankare, kodin bankar), përfshirë

llogarinë e TVSH-së; listën e personave të autorizuar për dërgimin dhe konfirmimin e dokumenteve lidhur me punën operative në tregun balancues të energjisë elektrike, listën e personave të autorizuar për nënshkrimin e kontratave dhe faturave.

III.3.3 Pas zbatimit të kërkesave të regjistrimit, OST-ja *do të rregjistrojë pjesëmarrësin* në regjistrin e palëve dhe do të nënshkruajë Marrëveshjen e Pjesëmarrjes në Treg.

III.3.4 Pas nënshkrimit të Marrëveshjes për Pjesëmarrjen në Treg nga përfaqësuesi i autorizuar i palës kërkuese, rregjistrimi si pjesëmarrës i ri i tregut *behët efektive* në datën e zbatimit të saj.

III.3.5 OST-ja do të publikojë në faqen e vet të internetit një listë të palëve të regjistruara me informacion mbi emrin, numrin e identifikimit, datën e regjistrimit dhe statusin (tregtues, furnizues që furnizojnë me energji elektrike vetëm vendet e konsumit të tyre, datën e tërheqjes, datën e pezullimit, etj).

III.3.6 Çdo palë është e detyruar t'i dërgojë informacion operatorit mbi ndryshimin e informacionit të dhënë në regjistrim, brenda 6 ditëve punë nga *ndodhja e ndryshimit*.

III.3.7 OST-ja do t'i rregjistrojë zyrtarisht të gjithë pjesëmarrësit e tregut në tregun e energjisë elektrike.

III.4 – Miratimi Rregullator

III.4.1 Për t'u bërë pjesëmarrës i tregut shqiptar të energjisë elektrike, një aplikues duhet:

- i. Te jetë rregjistruar nga OST sipas dispozitave të Seksionit të mesiperm
- ii. Duhet të ketë licencë nga ERE

III.5 – Mosmarrëveshja për Regjistrimin nga Aplikuesi

III.5.1 OST-ja mund ta refuzojë regjistrimin në tregun e energjisë elektrike në këto raste:

- i. Gabime në formularin e regjistrimit dhe dokumentet bashkangjitur *që nuk janë korrigjuar* brenda 10 ditëve punë
- ii. Detyrime ndaj Operatorit të Rrjetit të Transmetimit të OST-së, që nuk janë likuiduar.

III.5.2 OST-ja nuk do ta regjistrojë një palë në rast mosplotësimi të kushteve brenda termave të përcaktuara *në keto Rregulla*.

III.5.3 Në rast refuzimi të regjistrimit, aplikuesi mund të nisë një procedurë të re regjistrimi në tregun e energjisë elektrike, 1 muaj pas datës së marrjes së refuzimit nga OST-ja.

III.5.4 Në rast refuzimi të regjistrimit nga OST-ja, pala ka të drejtë ta kundërshtojë refuzimin me një letër drejtuar ERE-s brenda 10 ditëve punë pas marrjes së tij.

III.5.5 ERE-ja do të verifikojë nëse arsyet e refuzimit janë të justifikuara dhe do të *marre* vendimin brenda 15 ditëve punë nga marrja e tij.

III.5.6 Në rast se vendimi i ERE-s konfirmon se operatori e ka refuzuar në mënyrë të pajustificuar regjistrimin në tregun e energjisë elektrike, OST-ja është e detyruar që brenda 5 ditëve punë nga marrja e vendimit të ERE-s t'i dërgojë aplikuesit një njoftim për pranimin e formularit të regjistrimit në tregun e energjisë elektrike.

KAPITULLI IV – KERKESA PER TEREHEQJE, PEZULLIMI dhe PËRFUNDIMI i REGJISTRIMIT

IV.1 – Kërkesa per terheqje nga një Pjesëmarrës Tregu

IV.1.1 Një pjesëmarrës tregu mund të tërhiqet nga tregu i energjisë elektrike me iniciativën e tij, bazuar në një njoftim me shkrim të nënshkruar nga përfaqësuesi i autorizuar i këtij pjesëmarrësi. Njoftimi duhet paraqitur të paktën **3** muaj para datës kur duhet anuluar regjistrimi i pjesëmarrësit të tregut. Pas marrjes së këtij njoftimi, OST-ja duhet të informojë menjëherë të gjithë pjesëmarrësit e tjerë të tregut.

IV.1.2 Nëse pjesëmarrësi nuk mund t'i plotësojë të gjitha kushtet e Rregullave të Tregut atëherë pjesëmarrësi ose OST-ja duhet të informojnë ERE-n brenda 10 ditë pune nga konstatimi për kushtet.

IV. 2 Kërkesa per Terheqje nga ana e Klienteve te Kualifikuar

IV.2.1. Klientët qe plotesojne kushtet per te qene Kliente te Kualifikuar kanë zgjedhje të lirë të mbeten nën tarifat e rregulluara dhe të furnizohen me energji elektrike nga Furnizuesi Publik me Pakice apo të zgjedhin çdo Furnizues te Kualifikuar.

IV.2.2 Klientët e Kualifikuar do të kenë të drejtën të ndryshojnë furnizimin nga Furnizuesi i Kualifikuar te Furnizuesi Publik me Pakice me një periudhë minimale njoftimi prej 3 muajsh. Ne keto raste mund të aplikohet një shtesë çmimi që percaktohet nga ERE.

IV.2.3 Kjo shtesë çmimi do të qëndrojë per aq sa percaktohet nga ERE.

IV.3 – Pezullimi i Veprimtarive Tregtare në Tregun e Energjisë Elektrike

IV.3.1 Pezullimi i veprimtarive tregtare të pjesëmarrësve nga OST *ndodh* – Nëse plotësohet ndonjë nga kushtet e mëposhtme:

- i. Pjesëmarrësi i tregut nuk përmbush një ose më shumë kushte të nevojshme për regjistrim si pjesëmarrës tregu (siç percaktohet në Kapitullin III.)
- ii. Pjesëmarrësi i tregut nuk përmbush më kërkesat që lidhen me garancinë financiare, sipas dispozitave të percaktuara në Kapitullin III., ose nuk bën pagesat sipas dispozitave të percaktuara në Kapitullin III.
- iii. Pjesëmarrësi i tregut nuk respekton Marrëveshjen për Pjesëmarrjen në Treg
- iv. Pjesëmarrësi i tregut gjendet vazhdimisht fajtor për mosrespektimin e rregullave të tregut dhe gjithë kodeve të zbatueshme për tregun shqiptar të energjisë elektrike ose marrëveshjen financiare.

IV.3.2 Nëse pjesëmarrësi i tregut nuk mund të provojë se e ka shmangur shkakun (*Shkaqet*) që shkaktoi pezullimin e tij gjatë kësaj periudhe të specifikuar në njoftimin për pezullim, atëherë OST-ja do të procedojë me përfundimin e Marrëveshjes për Pjesëmarrjen në Treg.

IV.3.3 Nëse ky vendim i OST kundërshtohet nga pjesëmarrësi atëherë pas paraqitjes së ankesës, ERE-ja do të verifikojë nëse arsyet për pezullimin e veprimtarive tregtare janë të justifikuar dhe do ta japë vendimin brenda 15 ditëve pune nga marrja e ankesës.

IV.3.4 Nëse regjistrimi i pjesëmarrësit të tregut pezullohet atëherë të gjitha ofertat e mbetura pezull (të reja) të pjesëmarrësit të tregut do të anulohen automatikisht për gjithë periudhën e pezullimit.

IV.4 – Përfundimi i Marrëveshjes së Pjesëmarrjes në Treg

IV.4.1 OST-ja mund ta përfundojë Marrëveshjen për Pjesëmarrje në Treg të një pjesëmarrësi tregu në secilin nga këto raste:

- i. Nëse pjesëmarrësi në treg nuk përmbush më një ose disa nga kushtet e nevojshme për regjistrimin si pjesëmarrës tregu (siç përcaktohet në Kapitullin III.)
- ii. Nëse pjesëmarrësi në treg nuk përmbush më kërkesat që lidhen me garancinë financiare, sipas dispozitave të përcaktuara në Kapitullin III., ose nuk bën pagesat sipas dispozitave të përcaktuara në Kapitullin III.
- iii. Nëse pjesëmarrësi i tregut nuk respekton Marrëveshjen për Pjesëmarrjen në Treg
- iv. Nëse pjesëmarrësi në treg gjendet vazhdimisht fajtor për mosrespektimin e rregullave të tregut dhe gjithë kodeve të zbatueshme për tregun shqiptar të energjisë elektrike

IV.4.2 Marrëveshja për Pjesëmarrjen në Treg duhet revokuar automatikisht dhe menjëherë, kur licenca përkatëse e pjesëmarrësit në treg i hiqet nga ERE-ja dhe gjithë ofertat e tij të tregut anulohen automatikisht që nga data e deklaruar në njoftim.

IV.4.3 Pjesëmarrësi i tregut, Marrëveshja për Pjesëmarrjen në Treg e të cilit ka përfunduar, është përgjegjës për gjithë detyrimet ligjore që OST-ja mund të ketë kundër tij.

KAPITULLI V – RREGULLAT PER KONTRATAT DYPALËSHE

V.1 Gjithë kontratat dhe tarifat mes pjesëmarrësve të ndryshëm të tregut do të rregullohen **që ne pikenisjen e tyre** me përjashtim të:

- i. Kontratave mes tregtarëve dhe FPSH dhe furnizuesve të kualifikuar dhe klientit të kualifikuar
- ii. Kontratat mes PVE, PPE dhe klientëve të kualifikuar
- iii. Kontratat mes KESH Gjen dhe furnizuesve të kualifikuar ose tregtuesve (per energjine e tepert)
- iv. Kontratat mes PVE, PPE në një anë dhe tregtarëve nga ana tjetër

V.2 Transaksionet dypalëshe në tregun me shumicë të energjisë elektrike legalizohen me kontrata shit/blerje të energjisë elektrike për periudha kohore të përcaktuara.

V.1 – Konfidencialiteti i Kontratave Lirisht të Negociuara

V.1.1 Kontratat e shit-blejjes së energjisë elektrike mund të jene te rregulluara me një përmbajtje minimale të përcaktuar nga ERE, ose të jenë të parregulluara, me përmbajtje të përcaktuar nga palët nëpërmjet negociatave direkte, që respektojnë dispozitat e Rregullave të Tregut.

V.1.2 Palët kontraktuese, sasi të e energjisë elektrike dhe çmimet e kontratave të negociuara përbëjnë informacion konfidencial. Për sa kohë që dispozitat e Rregullave të Tregut, Kodit të Rrjetit dhe rregulloreve *perkatese* të tjera kërkojnë që ky informacion t'i deklarohet OST-së – Operatorit të Tregut, Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe Operatorit Dispeçer të Sistemit, ky informacion do t'i behet i ditur OST-së ose OSSh-së, që nuk do

t'ia zbulojnë këtë informacion pjesëmarrësve të tjerë të tregut sipas kërkesave të ligjit që aplikohet.

V.2 – Shpallja e Kontratave të Rregulluara

V.2.1 Të gjitha kontratat që miratohen nga ERE do të bëhen të disponueshme në faqen e internetit të OST-së. Kontratat e rregulluara janë kontrata të nenshkruara mes pjesëmarrësve të tregut, objekt i miratimit nga ERE, me qëllim që të mbrojnë palët kontraktuese nga risku i ndryshimit të çmimit përmbyllës të tregut.

V.3 – Kërkesat dhe Efektet e Njoftimit të Kontratës

V.3.1 Cdo pale kontraktuese duhet të paraqesë ne Operatorin e Tregut të OST minimumin e informacionit të mëposhtem:

- i. Identifikimin e Pales
- ii. Energjinë Elektrike të kontraktuar në MW
- iii. Periudhen e fillimit dhe mbarimit të kontratës

V.3.2 Kontrata e lidhur ndërmjet dy paleve bëhet efektive pasi Operatori i Tregut të OST të ketë konfirmuar marrjen e saj.

V.3.3 Efektet e kontratës – Pas pesë diteve pune të cdo periudhe vlerësimi të likuidimeve, Operatori i Tregut të OST evidenton dhe nxjerr rezultatet e zbatimit të kontratës për gjeneruesit dhe furnizuesit.

KAPITULLI VI – RREGULLAT PËR NOMINIMET FIZIKE TË PROGRAMIT & NJOFTIMET E KONTRATËS

VI.1 – Hyrje

VI.1.1 Operatori Dispeçer i Sistemit të OST-së duhet të dijë se sa gjenerim është planifikuar dhe cilat njësi do të jenë të *disponueshme* me qëllim që të planifikojë çdo deficit dhe tepriçë që mund të krijohet. Informacioni kërkohet për qëllime të energjisë balancuese (si p.sh. ku duhen vënë në gjendje gatishmërie rezervat shtesë) por nevojitet gjithashtu për planifikimin e kushteve të sistemit (ndryshimet e tensionit dhe kufizimet e sistemit).

VI.1.2 Informacioni sipas paragrafit VI.1.1 do të kërkohet si për gjenerimin edhe për konsumin. Informacioni për konsumin është i nevojshëm kur ngarkesat ndryshojnë në mënyrë të konsiderueshme nga parashikimi i kërkesës së ditës në avancë. Të dhënat për konsumin do të paraqiten në të njëjtën formë si të dhënat e gjenerimit, përveç se me shenja të kundërta.

VI.1.3 Informacioni fizik duhet trajtuar sipas dy faktorëve të veçantë:

- i. Parametrat dinamikë që lidhen me karakteristikat fizike të gjeneruesve mund të ndryshojnë nivelet e operimit. Ky informacion përshkruhet si Parametrat e të

Dhënave Dinamike te gjeneruesve. Keto te dhena jepen gjithashtu për Interkoneksionet.

ii. Nivelet e pritshme të prodhimit. Kjo jepet në formën e Nominimeve Fizike.

VI.1.4 Të Dhënat e Parametrave Dinamike mund të ndryshohen në çdo kohë (detaje me te hollesishme *jepen* në Kodin e Rrjetit). Ato mund të ndryshohen kur Kërkesa ose Oferta pranohet nga OST-ja që do të përdorë veprime të arsyeshme për t'i marrë parasysh këto ndryshime por pala do të jetë përgjegjëse për disbalancat (pasoja komerciale) në rast se parametrat ndryshohen.

VI.1.5 Nominimi Fizik i Programit i jep OST-së informacion mbi injektimet e pritshme (nivelet e shpërndarjes së gjenerimit dhe importit të Interkoneksioneve) dhe konsumin (ngarkesat), orë pas ore, për ditën në avancë. Forma e nominimit fizik është në terma të shpërndarjes në intervale të përcaktuara 60 minuteshe.

VI.1.6 Niveli i fundit i nominuar konsiderohet efektiv deri ne momentin qe ndryshon.

VI.1.7 Klientët të kualifikuar me fuqi te kerkuar me shume se 5 MW dhe PVE-të me fuqi me te madhe se 5 MW mund të paraqesin nominime fizike sipas rregullave të tregut, direkt ose nëpërmjet Furnizuesve të tyre të Kualifikuar. Ato do të jenë identike në formë me nominimet fizike të njëjste gjeneruese përveç faktit se MW që do të shprehet si numër negativ.

VI.1.8 Nominimet fizike te interekoneksionit do te jene identike ne forme por do te paraqiten ne emer te tregtareve. Pra nominimi fizik i nje tregtari Interkoneksioni rrjedh nga nominimi i konfirmuar i Interkoneksionit.

VI.2 – Nominimet Fizike të Programit dhe Deklarimi Dinamik i të Dhënave

VI.2.1 Qëllimi i rregullave të Nominimeve Fizike të Programit dhe Deklarimit të të Dhënave Dinamike është krijimi i një kuadri për dhënien e informacionit lidhur me kapacitetet e prodhimit te *disponueshme* për Operatorin e Sistemit Dispeçer të OST-së, për përgatitjen e programit të prodhimit dhe konsumit dhe për përcaktimin e disponueshmërisë së shërbimeve ndihmëse të nevojshme që Operatori i Sistemit të Transmetimit të sigurojë:

- i. Integritetin e sistemit
- ii. Sigurinë dhe cilësinë e furnizimit me energji elektrike
- iii. Kapacitet e *disponueshme* të mjaftueshëm për të siguruar qe në çdo moment kërkesa nga sistemi dhe rezerva te plotesohen
- iv. Menaxhimin e kufizimeve në rrjet
- v. Përcaktimin e *disballancave* pas ditës së livrimit

VI.2.2 Realizimi fizik i detyrimeve kontraktuale kërkon dorëzimin tek Operatori i Tregut të OST-së të njoftimeve lidhur me gjithë shkëmbimet fizike neto mes palëve individuale (njoftime kontraktuale) ose ndërmjet paleve pergjejeje per balancimin.

VI.2.3 Nominimi fizik i programit përmban të paktën informacionin e mëposhtëm:

- i. Prodhimin e planifikuar për gjithë njësitë e gjenerimit për të cilat OST-ja ka marrë përgjegjësi balancuese, nga te cilat me vete per prodhimin e aggregateve të planifikuar për njësitë gjeneruese qe ndjekin ngarkesen.
- ii. Prodhimin e planifikuar, më vete për çdo njësi gjenerimi të dispeçerueshme të KESH – Gjen

- iii. Konsumin i pergjithshem planifikuar për gjithë konsumatorët e energjisë elekt.rike për të cilët OST-ja ka marrë përgjegjësi e balancimit ne menyre te vecante konsumi i dispecerueshem.
- iv. Konsumin e planifikuar për çdo konsumator të kualifikuar
- v. Eksportet dhe importet e vendosura me vende të tjera, më vete për çdo shkëmbim/tregti kufitare

VI.2.4 Deklarimi Dinamik i të Dhënave duhet ti jepet OST-së nga pjesemarresit e tregut, gjenerimi dhe furnizimi i së cilës është regjistruar. Kjo përfshin njësinë gjeneruese ose ngarkesat e furnizuara direkt ne sistemin e transmetimit.

VI.2.5 Deklarimi Dinamik i të Dhënave konsiston në disponibilitetin e te dhenave (ndërprerjet e planifikuara, koha minimale kycjes dhe c'kyqjes), te dhenat e luhatjeve te ngarkeses, (shpejtesia e leshimit, shpejtesia c'kyqjes), limitet e operimit (vëllimi dhe periudha maksimale e livrimit, niveli maksimal i eksportit ose importit, gjenerimi minimal i qëndrueshëm) dhe kërkesat e njoftimit (njoftimin per te paraqitur ofertën, njoftimin për te paraqitur *kerkesen* dhe njoftimi për kohen e sinkronizimin)

VI.2.6 Deklarimi Dinamike i të Dhënave do të vazhdojë të zbatohet per aq kohe sa një njoftim i ri i ketij Deklarimi eshte bere nga OST-ja. Kjo mund të ndodhë pas pranimit të *ofertës* nga OST-ja. Operatori Dispeçer i Sistemit të OST-së do t'i japë operatorit të tij të Tregut gjithë informacionin përkatës.

VI.3 – Format e Nominimit Fizik të Programit dhe Njoftimi i Kontratës

VI.3.1 Çdo nominim fizik i programit do të paraqitet në këtë formë:

Niveli XX MW **nga**   dita/muaji/viti ora:minuta

Niveli XX MW **deri në**   dita/muaji/viti ora:minuta

VI.3.2 Ky nomimi fizik do të interpretohet si më poshtë:

- i. Çdo nominim fizik do të specifikojë livrimin në minuta të caktuara të ditës
- ii. Nëse një minutë e caktuar nuk është referuar në nominimin fizik vlera e saj në MW do të përcaktohet nga interpolimi linear i niveleve MW të minutës së fillimit dhe minutës së fundit
- iii. Përveç kur zëvendësohet me një tjetër nominim fizik, niveli MW i specifikuar në periudhën e dytë të çdo nominimi fizik do të specifikojë nivelin MW që do të mbahet “për kohë të pacaktuar”
- iv. Çdo deklaratë e nominimit fizik duhet të ketë një kohë fillimi të njëjtë ose më vonë nga koha e mbarimit të nominimit fizik që mbulon minutat e para të ditës

VI.3.3 Kohët e nominuara të fillimit dhe mbarimit të një nominimi fizik mund te mos perkojne me kohën e fillimit dhe mbarimit të periudhave të marrëveshjeve financiare.

VI.3.4 Nominimi fizik për ditën e nesërme duhet paraqitur në orën 13:00 të ditës.

VI.3.5 Të dhënat e kërkuara për Njoftimin e Kontratave – Pjesëmarrësit e tregut do të njoftojnë OST-në për kontratat e tyre duke identifikuar për çdo kontratë sa më poshtë:

- i. Identifikimin e palëve të kontraktuara
- ii. Pikat e livrimit/tërheqjes
- iii. Kohëzgjatjen e kontratës
- iv. Sasitë e kontraktuara dhe programet orare të zbatueshme

VI.3.6 Këto kërkesa do të zbatohen për gjithë kontratat dypalëshe, përshirë kontratat për eksport/import.

- VI.3.7 Për njoftimet e kontratës do të zbatohet konfidencialitet i rreptë dhe OST-së nuk i duhet dhënë njoftim për informacion komercial (p.sh. për çmimet).
- VI.3.8 OST-ja do të deklarojë formatin e detajuar për njoftimet e kontratës.
- VI.3.9 Programi i Njoftimit të Kontratës – Njoftimet e kontratës mund të paraqiten deri jo me pare se nje vit perpara perfundimit te afatit (gate closure) ne te cilin kontratat fillojne dhe mund të përditësohen brenda afatit per paraqitjen e ri-nominimeve nga pjesëmarrësit sipas Kodit të Rrjetit.
- VI.3.10 Çdo njoftim fizik i programit duhet të mbulojë gjithë intervalet e dispeçerimit nga ajo ditë livrimi.
- VI.3.11 Përveç situatave të përmendura në paragrafin *ne vijim*, çdo ditë livrimi do të ketë njëzetekatër (24) intervale të vazhdueshme dispeçerimi me kohëzgjatje prej një (1) ore secili, me intervalin e parë të dispeçerimit që nis në orën [00:00] në ditën e livrimit.
- VI.3.12 Ditën e ndryshimit nga ora verore në orën dimërore, dita e livrimit do të ketë njëzetepesë (25) intervale të vazhdueshme dispeçerimi. Ditën e ndryshimit nga ora dimërore në orën verorë, dita e livrimit do të ketë njëzetetë (23) intervale të vazhdueshme dispeçerimi.

VI.4 – Orari i Nominimit Fizik të Programit dhe Perfundimi i Afatit (gate closure)

- VI.4.1 Orari per operimin të tregut përfshirë programin e nominimit fizik, paraqitjen e kërkesë/ofertës si dhe pranimin e mepasstem te kerkese /ofertes per nje dite te caktuar do te jete sipas Shtojces C.
- VI.4.2 Çdo pjesëmarrës tregu (Furnizuesi Publik me Shumicë, OSSh, FK, Tregtar, PPE, dhe PVE) do t'i paraqesë Operatorit të Tregut një Program Ditor në përputhje me procesin e programimit të ditës në avancë siç specifikohet në Kodin e Rrjetit. Operatori i Tregut OST do të përcaktojë formatin e Programit Ditor.
- VI.4.3 Programi Ditor i çdo pjesëmarrësi në treg (Furnizuesi Publik me Shumicë, OSSh, FK, Tregtar, PPE, dhe PVE) do të jetë një program 24 oresh që siguron nivele e sasise për gjithë nivelin e gjenerimin/blerjeve dhe konsum/shitjet e energjisë për çdo Periudhë të Marrëveshjes Financiare përfshirë humbjet.
- VI.4.4 Programi ditor i OST-së do të përfshijë një program për gjithë transaksionet e pjesemaresve te tregut për të cilat OST-ja ka përgjegjësi balancimi.
- VI.4.5 Programi ditor i OST-së përmban sasi orare për:
- i. Gjenerimin e KESH-Gjen
  - ii. Gjenerimin e PPE-ve
  - iii. Gjenerimin e PVE-ve
  - iv. Transaksionet e energjisë elektrike nga FK-të
  - v. Transaksionet e energjisë elektrike nga Tregtarët
  - vi. Programin e Import/Eksportit për Tregtarët dhe Furnizuesit e Kualifikuar
  - vii. Konsumin e klientëve fundore nga Furnizuesi Publik me Shumicë dhe OSSh
  - viii. Energjinë e nevojshme per te mbuluar humbjet ne shperndarje nga OSSh.
  - ix. Konsumin e Konsumatoreve te Kualifikuar
  - x. Detyrimin per te mbuluar humbjet e sistemit, te cilat vleresohen ne perputhje me procedurat e Kodit te Rrjetit.
- VI.4.6 Perfundimi i Afatit – Pasi Operatori i Tregut *te OST* ka informuar Operatorin e Dispeçerimit OST të Sistemit të Dispeçerimit lidhur me Programin Ditor të miratuar,

Operatori i Sistemit të Dispeçerimit OST mund të paraqesë programe të korrigjuara të *ballancimit* (Ri- Nominime) deri në Perfundim të Afatit sipas procedurës së përcaktuar në Kodin e Rrjetit.

VI.4.7 Operatori i Tregut OST do t'i publikojë të gjitha kufizimet e parashikuara në sistem që mund të ndikojnë mbi shumën e transaksioneve të nominuara nga pjesëmarrësit e tregut sipas procedurave të përshkruara në Rregullat e Tregut dhe Kodin e Rrjetit.

VI.4.8 Operatori i Tregut OST do të regjistrojë për çdo njësi gjenerimi për intervale kohe një orë dhe sasinë e energjisë së ri-nominuar siç përshkruhet në paragrafët e mësipërm.

KAPITULLI VII – RREGULLAT PËR TREGUN BALANCUES

VII.1 – Përshkrim i Përgjithshëm dhe Perkufizime

VII.1.1 Tregu balancues i energjisë elektrike shërben për:

- i. te siguroar energji për diferencën ndërmjet ngarkesës dhe nominimit fizik në program sipas kontratave të përfunduara.
- ii. Për të siguroar rezerve shtese për sistemin elektroenergjitik - OST mund të pranojë oferta dhe kërkesa të perputhura për të kërkuar gjeneruesve që të mbajnë rezerva shtese për të shmangur një kufizim në sistemin elektroenergjitik
- iii. Për të llogaritur cmimin për disbalancat

VII.1.2 Operatori i Sistemit Dispeçer OST kontrollon dhe menaxhon çdo disbalance në sistem duke përdorur mundësitë e tregut balancues në përputhje me këto Rregulla Tregu dhe siç përshkruhen në Kodin e Rrjetit.

VII.1.3 Dispeçerimi në kohe reale ose kontrolli i balancit të fuqisë për sistemin shqiptar të energjisë elektrike do të kryhet sipas procedurave të Operatorit të Sistemit Dispeçer OST.

VII.1.4 Gjenerimi, shkëmbimi dhe konsumi i programuar janë objekt të çdo modifikimi nga Operatori i Sistemit Dispeçer OST.

VII.1.5 Kushtet e Emergjencës_ Për ruajtjen e sigurisë së sistemit të energjisë elektrike në kushte emergjence, Operatori i Sistemit Dispeçer OST mund të nxjerrë udhëzime emergjence për të gjitha palët. Kjo mund të kërkojë veprime jashtë tregut të energjisë elektrike. Çdo palë i kërkohet të ndërmarrë gjithë veprimet e arsyeshme për të përmbushur udhëzimet e emergjencës.

VII.1.6 Me qëllimin e sigurimit të qëndrueshmërisë së sistemit elektroenergjitik, Operatori i Sistemit Dispeçer OST ka autoritetin dhe përgjegjësinë për ruajtjen e shkëmbimeve të energjisë me sistemet fqinjë.

VII.2 – Pjesëmarrësit në Tregun e Balancimit

VII.2.1 Pjesëmarrësit në tregun e balancimit janë:

- i. Te gjithë pjesëmarrësit në treg me programe të regjistruara për të shpërndarë energji elektrike
- ii. Te gjithë pjesëmarrësit e tregut me oferta dhe/ose prodhim gjenerues të regjistruar për periudhat përkatëse të deklarimit

- iii. Furnizuesi publik me Shumice (FPSH) si sigurues i alternativës së fundit për konsumatorët e tij
- iv. OSSh për të mbuluar humbjet në shpërndarje

VII.2.2 Pjesëmarrësit në Tregun e Balancimit duhet të përmbushin rregullat e tregut për tregun e balancimit.

VII.2.3 Cdo pjesëmarrës në tregun e balancimit ka përgjegjësi të plote për gjenerimin, shkëmbimin ose konsumin e programuar të tij.

VII.2.4 Pjesëmarrësit në tregun e balancimit që janë duke siguruar shërbime ndihmëse duhet të përmbushin termat e marveshjeve të tyre për shërbimet ndihmëse.

VII.3 – Kërkesat dhe Ofertat; Parashtrimi i Kërkesave dhe Ofertave

Planifikimi Mujor

VII.3.1 OST duhet të nxjerre parashikimet e perditsuara brenda orës 10:00 përpara ditës së dispecerimit në kohë reale, që udhëzon tregun e energjisë lidhur me disbalancat e pritshme dhe për rrjedhojë kriteret për kërkesat dhe ofertat. Jo më vonë se 10 ditë para fillimit të një muaji të caktuar gjatë Vitit në Avancë, OST-ja do të hartojë një plan mujor operim për operimin e sistemit energjetik shqiptar bazuar në informacionin mujor të përditësuar të siguruar nga pjesëmarrësit e tregut.

VII.3.2 Me qëllim që një gjenerues ose furnizues të paraqesi kërkesa dhe oferta për shërbimin e balancimit, nominimi fizik do të përmbajë një skenar baze me të cilin oferta dhe kërkesa mund të krahasohen.

Plani mujor i operimit do të përmbajë për atë muaj:

- i. Kërkesën për energji dhe plotësimin nga gjenerimi lokal;
- ii. Profilet e pritshme tipike javore dhe ditore të kurbës së ngarkesës gjatë muajit për ditët e punës dhe pushimit, dhe kurbat tipike mujore të ngarkesës për të shtunat dhe të dielat;
- iii. Planin ditor dhe mujor të mbylljeve të programuara të njësisë të gjenerimit;
- iv. Verifikimin e nivelit të ujit të liqenit të Fierzës
- v. Energjinë e importuar të programuar
- vi. Planin mujor të mbylljeve të programuara të njësisë gjeneruese
- vii. Planin për shërbimet ndihmëse gjatë muajit – Çdo njësi gjeneruese nga lista e gjeneruesve për sigurimin e shërbimeve ndihmëse duhet t'i sigurojë OST-së të dhënat e mëposhtme:
  - a) kufirin e energjisë rezervë të ofruar në MW
  - b) *Shkallen* e rritjes/rënies së energjisë në MW/min
- viii. Metodologjia dhe formula për llogaritjen e kërkesave të sistemit për Shërbimet Ndihmëse dhe kompensimi për një muaj përshkruhet në Kodin e Rrjetit.

- ix. Vlerësimin e operimeve të pritshme në terma të qëndrueshmërisë operative dhe sigurisë së sistemit energjetik dhe masat e pritshme gjatë muajit për forcimin e sigurisë dhe qëndrueshmërisë sipas nevojës

VII.3.3 Deklarimi dinamik i te dhenave mund të ndryshohet në çdo kohë, përveç ndonjë kufizimi në Kodin e Rrjetit. Ato mund të ndryshohen pavarësisht se një kërkesë ose ofertë është pranuar. Për të ndihmuar OST-në në përgatitjen e planit mujor të operimit, pjesëmarrësit e tregut që marrin shërbime transmetimi do të përgatisin planin për përdorimin e rrjetit të transmetimit jo më vonë se 20 ditë para fillimit të muajit në formën e deklaruar në Kodin e Rrjetit

VII.3.4 Kërkesat dhe Ofertat behen nga gjeneruesit, tregëtuesit e interkoneksioneve dhe furnizuesit. OST do të pranojë një kërkesë ose një ofertë në mënyrë që të mbajë sistemin në balance dhe të sigurojë rezervat.

VII.3.5 Një kërkesë ose ofertë është për një devijim specifik nga pozicioni fizik i nominuar dhe ndryshimi në energjinë e livruar.

VII.3.6 Nëse gjeneruesi paraqet një ofertë për të blerë energji me çmimin e ofertes, atëherë pranimi i një kërkesë do të përfshijë uljen e nivelit të prodhimit të gjeneratorit nga sasia specifike e ofruar në MW pashtë nominimit fizik ekzistues.

VII.3.7 Nëse gjeneratori paraqet ofertë për të shitur energji me çmimin e ofertes, atëherë oferta e pranuar do të përfshijë rritjen e nivelit të prodhimit të gjeneratorit nga sasia specifike e ofruar në MW mbi nominimit fizik ekzistues.

VII.3.8 PPE, PVE KK FPSH dhe OSSh mund të bëjnë kërkesa dhe oferta nëse ato kanë parashtruar nominimet fizike. Formatit i kërkesës dhe ofertes do të jetë i njëjtë me ato të gjeneratoreve.

VII.3.9 Pasi të jenë paraqitur zyrtarisht, çmimet dhe sasitë në MW të kërkesave dhe ofertave, ato nuk mund të ndryshohen.

VII.3.10 Paraqitja e Kërkesave dhe Ofertave:

- i. Kërkesat dhe Ofertat mund të parashtrohen vetëm për njësitë balancuese
- ii. Çdo kërkesë ose ofertë do të jetë për një njësi specifike balancimi dhe mund të përbehet nga tre çmime kërkesë të lidhur në nivelin e përcaktuar në Nominimin e tij Fizik – pashtë dhe mbi Nominimit Fizik.
- iii. Të gjitha kërkesat dhe ofertat duhet të parashtrohen deri në (13:00) të ditës para dispecerimit në kohë reale sic përcaktohet në Shtojcën C.

VII.3.11. **Cmimi Referues i Kërkesës dhe Ofertes** – ERE me propozim të OST miraton çmimet referuese minimale dhe maksimale për mbulimin e energjisë balancuese për gjeneruesit dhe furnizuesit.

VII.3.12 Cmimet Referuese Minimale dhe Maksimale te Kerkesave dhe Ofertave do te eliminojne mundesine e pjesemaresve dominues per te manipuluar tregun e balancimit te energjise elektrike.

VII.3.13 Cmimet referuese te kerkeses dhe ofertes do te perdoren si reference nepermjet te cileve gjeneruesit e rregulluar do te percaktojne çmimin e kerkesave dhe ofertave te tyre.

VII.4 Trajtimi i Kerkesave dhe Ofertave nga Operatori i Tregut

VII.4.1 Afatat kohore per trajtimin e kerkesave dhe ofertave nga Operatori i Tregut, jepet ne Shtojcen c.

VII.4.2 Operatori i Tregut te OST do te pranoje kerkesa ose oferta ne menyre qe te perputhe diferencat ndermjet shumes se Nominimeve Fizike dhe parashikimeve per ngarkese dhe per te mbajtur rezerven e kerkuar ekstra.

VII.4.3 Operatori i Tregut te OST do te nxjerre Ofertat dhe kerkesat e Pranuara per operatoret e njesive balancuese.

VII.5 Percaktimi i Cmimit te Disbalancave ne tregun e Balances

VII.5.1 Per te llogaritur disbalancat do te kete vetem nje cmim orar per tregun balancues.

VII.5.2 Per cdo ore cmimi i tregut te balancimit per disbalancat, llogaritet si mesatare e cmimeve te gjithe kerkesave dhe ofertave te pranuara qe nevojiten per ate ore, per te zbutur disbalancen e energjise ndermjet nominimeve fizike dhe parashikimit te ngarkeses.

VII.5.3 Do te kete pranime vetem ne nje drejtim, nje pranim ne drejtimin e kundert do te injorohet.

VII.5.4 Operatori i Tregut te OST do te llogarise dhe publikoje cmimet e balancimit per disbalancat brenda 24 oreve nga perfundimi i cdo periudhe deklarimi.

VII.6 Deklarimi i Kerkesave dhe Ofertave

VII.6.1 Operatori i Tregut te OST do te kreditoje per llogari te pjesmaresit tregetues perkates me sasine e livruar te ofertes ne MWh dhe debiton me te njejten sasi gjeneruesin ose furnizuesin perkates per cdo periudhe likujdimi.

VII.6.2 Mos livrimi i Kerkesave dhe Ofertave

- i. Kerkesat dhe Ofertat mund te mos livrohen plotesisht si rezultat i avarise se njesive gjeneruese ose kur livrimi mund te shkaktoje disbalanca per pjesemaresin e tregut.
- ii. Sasite e pa-livruara te kerkeses ose ofertes nga pjesemarresi qe shkakton kete disbalance shumezohet nga cmimi i disbalances dhe me pas axhustohet me 0.25. Ky cmim do te paguhet nga pala qe ka shkaktuar disbalance ne llogarine e deklaruar.

VII.7 – Dita në Avancë dhe Rregullimet Brenda Ditës

- VII.7.1 Pas përgatitjes së Planit Javor për Javën e Energjisë, OST-ja mund të bëjë rregullime të mëtejshme në programin e gjenerimit dhe importit për të përballuar kërkesat ditore për energji.
- VII.7.2 Të gjitha Palët kanë detyrimin t'i sigurojnë OST-së informacion në kohën e duhur për çdo faktor që mund të ndikojë përmbajtjen e parashikimit të Ditës në Avancë dhe veçanërisht, Furnizuesi Publik me Shumicë do të kryejë veprime të arsyeshme për t'i siguruar OST-së vlerësimin më të mirë të kërkesës orare për ditën në avancë para se OST-ja të bëjë parashikimin e vet fillestar të Ditës në Avancë.
- VII.7.3 Në rast se parashikimet e përditësuara të ditës në avancë tregojnë se nevojitet energji elektrike shtesë, më tepër nga sa mund të sigurohet nga gjithë burimet e *disponueshme*, OSSh-ja do të zbatojë ndërprerjet e nevojshme në rrjetin e shpërndarjes. Veç kësaj, ndërprerjet mund të jenë gjithashtu të nevojshme nëse ngarkesat gjatë një dite të caktuar i tejkalojnë parashikimet e ditës në avancë.
- VII.7.4 OST-ja do të dispeçerojë në mënyrë ekonomike *njësite* gjeneruese për të plotësuar ngarkesat, dhe do të zbatojë transaksionet e importit dhe eksportit, bazuar në planifikimin javor të rishikuar të periudhës së Ditës në Avancë, pershkruar ne Kodin e Rrjetit .

KAPITULLI VIII – RREGULLAT PËR SHËRBIMET NDIHMËSE

VIII.1 Hyrje

- VIII.1.1* OST-ja mban përgjegjësi të plotë për prokurimin dhe menaxhimin e Shërbimeve Ndihmëse. Shërbimet Ndihmëse përfshijnë kontrollin e frekuencës, rregullimin e energjisë aktive nëpërmjet rezervave primare, sekondare dhe terciare, dhe rregullimin e tensionit dhe fuqisë reaktive. Kodi i Rrjetit jep gjithë detajet teknike për Shërbimet Ndihmëse.
- VIII.1.2* Gjithë njësitë gjeneruese të lidhura me sistemin e transmetimit duhet të marrin pjesë në rregullimin primar.
- VIII.1.3* Rezerva Primare – Njësitë gjeneruese do të sigurojnë rregullimin primar të frekuencës dhe energjisë aktive me shpenzimet e tyre sipas kërkesave teknike të vendosura në Kodin e Rrjetit.
- VIII.1.4* Rezerva Sekondare – *Per rregullimin e energjise sekondare/aktive cdo gjeneruesi i kërkohet të japë kufirin e energjisë rezervë të ofruar në MW dhe shkallen e rritjes/rënies së energjisë në MW/min*
- VIII.1.5* Rezerva Terciare – Kjo rezervë përdoret për të ndihmuar rregullimin sekondar duke krijuar një kufi të kërkuar rregullimi për të.
- VIII.1.6* Rregullimi i tensionit dhe energjisë reaktive – Me qëllim që të ruhet siguria dhe integriteti i sistemit elektroenergjitik, OST-ja menaxhon nivelet e tensionit në sistemin e transmetimit dhe i mban ato brenda kufijve të pranueshëm të dhënë në Kodin e Rrjetit.
- VIII.1.7* Kodi i Rrjetit përcakton detyrimin e gjeneruesve dhe aftësitë teknike të njërive të tyre gjeneruese për sigurimin e shërbimeve ndihmëse.
- VIII.1.8* Metodologjia e Tarifave për shërbimet ndihmëse është nën autoritetin e miratimit nga ERE-s.

VIII.2 – Plani Vjetor i Prokurimit të Shërbimeve Ndihmëse

- VIII.2.1* Kodi Teknik i Rrjetit përcakton detyrimin e pjesëmarrësve të tregut për të treguar në balancën vjetore të energjisë elektrike aftësitë teknike të gjeneratorëve të tyre për sigurimin e shërbimeve ndihmëse.
- VIII.2.2* ERE-ja do të miratojë çmimet e rregulluara për njësitë e gjenerimit (çmimin e kapacitetit dhe çmimin e energjisë).
- VIII.2.3* Operatori i Sistemit Dispeçer të OST-së do të vlerësojë sasinë e kërkuara të gjithë shërbimeve ndihmëse për vitin që vjen dhe do të përcaktojë shumën financiare për sigurimin e çdo shërbimi individual në bazë vjetore, si dhe shumën financiare totale për sigurimin e gjithë shërbimeve ndihmëse të nevojshme.
- VIII.2.4* Çdo vit, bazuar në informacionin e marrë nga pjesëmarrësit e tregut, Operatori i Sistemit Dispeçer OST do të përgatisë një listë të njërive gjeneruese për sigurimin e shërbimeve ndihmëse, që do të miratohet nga ERE.
- VIII.2.5* OST-ja do të kontrakttojë ose *do të beje marreveshje per* sigurimin e këtyre sasive dhe llojeve të shërbimeve ndihmëse, sipas nevojës dhe sipas Kodit të Rrjetit.
- VIII.2.6* Gjatë kontraktimit ose rregullimit të sigurimit të shërbimeve ndihmëse, OST-ja do të blejë ose marrë shërbime ndihmëse nga burimet më ekonomike të disponueshme.

VIII.2.7 Kur të marrë në konsideratë burimet më ekonomike të disponueshme, OST-ja do të ketë parasysh sasinë, natyrën, diversitetin dhe qëndrueshmërinë e Shërbimeve Ndhmëse të disponueshme në atë kohë për blerje dhe kërkesat e saj sipas Kodit të Rrjetit.

VIII.2.8 Siguruesit e shërbimeve ndihmëse do të plotësojnë kushtet e marrëveshjeve të tyre për shërbime ndihmëse për t'i siguruar Operatorit të Sistemit Dispeçer OST kontrollin e fuqisë dhe transmetimin e energjisë elektrike nëpërmjet sistemit energjetik.

VIII.3 – Rishikimi Periodik Teknik dhe Komercial i Shërbimeve Ndhmëse

VIII.3.1 OST-ja do të vlerësojë nivelet e shërbimeve ndihmëse që do të kërkohen duke ndërmarrë hapat e mëposhtëm:

VIII.3.2 Çdo qershor OST-ja do t'u dorëzojë palëve dhe palëve të tjera të interesuara një dokument konsultimi në të cilin do të hetojë:

- i. Nëse mbetet e vlefshme metodologjia që ka vendosur me ERE-n për vlerësimin e niveleve të Shërbimeve Ndhmëse
- ii. Nëse niveli i vlerësuar mbetet i përshtatshëm lidhur me kërkesën aktuale dhe kërkesën e pritshme të dimrit
- iii. Tarifat e mundshme të importit dhe eksportit ose energjisë gjatë dimrit në avancë
- iv. Njësitë gjeneruese që ka të ngjarë të jenë të *disponueshme* për sigurimin e Shërbimeve Ndhmëse

VIII.3.3 Në muajin korrik OST-ja do t'i paraqesë ERE-s një raport që detajon:

- i. Metodologjinë që OST-ja ka zbatuar për vlerësimin e niveleve të Shërbimeve Ndhmëse të kërkuara dhe vlerën e vlerësuar (në Lekë) që kanë këto Shërbime Ndhmëse për sigurinë e sistemit
- ii. Një justifikim për çdo ndryshim që OST-ja propozon për zbatim përveç atyre të përdorura vitin e mëparshëm

VIII.4 – Shlyerja e Kostos së Shërbimeve Ndhmëse

VIII.4.1 Shlyerja e Kostos së Shërbimeve Ndhmëse përshkruhet në Tarifat e Shërbimeve Ndhmëse.

VIII.4.2 Tarifa e Shërbimeve Ndhmëse përgatitet sipas metodologjisë së tarifës së shërbimeve ndihmëse dhe miratohet nga ERE-ja.

VIII.4.3 Çdo njësi gjenerimi që ka siguruar shërbim ndihmës do të kompensohet me çmim të rregulluar.

KAPITULLI IX – RREGULLAT PËR LLOGARITJEN E DISBALLANCAVE

IX.1 – Disballancat kundrejt Nominimeve Fizike të Programit

IX.1.1 Disbalancimi i Energjisë – Disbalancimi i Energjisë përcaktohet për Llogarinë e Njësive Gjeneruese dhe për Llogarinë e Furnizimit.

- i. Për Llogarinë e Gjenerimit, Disbalancimi i Energjisë llogaritet si:
Energjia e Matur e Llogarisë së Gjenerimit minus pozicionin e kontratës së Gjenerimit plus gjithë vëllimet e livrimit të kërkesës për gjithë njësitë balancuese të regjistruara në llogari minus gjithë vëllimet e livrimit të ofertave për gjithë njësitë balancuese të regjistruara në llogari.
- ii. Për Llogarinë e Furnizimit, Disbalancimi i Energjisë vjen nga:
Energjia e Matur e Llogarisë së Furnizimit minus pozicionin e kontratës së furnizuesit plus gjithë vëllimet e livrimit të kërkesës për gjithë njësitë balancuese të regjistruara në llogari minus gjithë vëllimet e livrimit të ofertave për gjithë njësitë balancuese të regjistruara në llogari.

IX.1.2 Cmimi i Energjise se Disbalancimi eshte cmimi me te cilin energjia e balancimit do te paguhet.

IX.1.3 Cmimi i Energjise Balancuese llogaritet si mesatare e ponderuar e cmimeve te gjithe kerkesave ose ofertave te pranuar qe nevoiten per ate ore, per te zbutur disbalancen e energjise.

- IX.1.4. Cmimi i Energjise Balancuese (energji e munguar) do te perdoret nese asnje cmim aktual i energjise balancuese nuk mund te llogaritet ose nese jemi nen kushtet e emergjences. Cmimi i Energjise Balancuese eshte nje cmim i llogaritur si nje mesatare e thjeshte e cmimeve te disbalancimit te dy viteve te fundit.
- IX.1.5 Operatori i Tregut te OSTdo te publikoje cmimin e Energjise Balancuese brenda 5 oreve nga perfundimi i cdo periudhe deklarimi.
- IX.1.6 Cdo pjesemarrës i tregut do te marre pergjegjesi per balancimin perkundrejt OST per gjithë prodhimin, blerjen, importin, eksportin, shitjen ose konsumin e tij.
- IX.1.7 Pala pergjegjese per Balancimin mund te perfaqesoj pjesemarrësit e tjere te tregut ose te behet pala e caktuar per balancimin.
- IX.1.8 KESH – Gjen mund te behet pala pergjegjese per balancimin duke ndermarrë pergjegjesi financiare per disbalancat neto te cdo pjesmarrësi te tregut.
- IX.1.9 Cdo pjesemarrës ne treg mund te firmos nje kontrate me palen pergjegjese per balancimin per alokimin e kostove te balancimit dhe per kostot per sigurimin e shërbimeve ndihmese. Kontrata do te miratohet nga ERE.
- IX.1.10 Llogaria e të ardhurave të balancimit të Energjisë vjen nga shumëzimi i Energjisë se balancimit me çmimin e balancimit të aplikueshëm për Periudhën e Marrëveshjes Financiare.

IX.2 – Mos realizimi nga Siguruesit e Shërbimit Ndhmës

- IX.2.1 Në rast se pjesëmarrësit e tregut nuk do te realizojne kushtet per plotesimin e nevojave te shërbimeve ndihmëse, Operatori i Sistemit Dispeçer OST do ta *vleresojë* situatën aktuale dhe do t'i propozojë ERE-s metodën me të cilën do të sigurohen shërbimet ndihmëse.

IX.3 – Njoftimi i Mosmarrëveshjes

- IX.3.1 Nëse operatori i tregut OST i ka dhënë një njoftim pjesëmarrësit të tregut lidhur me shkeljen e Rregullave të Tregut dhe Kodit e Rrjetit dhe pjesëmarrësi nuk bie dakord me njoftimin, atëherë pjesemarrësi brenda 14 (katërmbëdhjete) ditëve punë duhet t'i sigurojë ERE-s njoftim me shkrim për mosmarrëveshjen dhe një kopje operatorit te tregut te OST.
- IX.3.2 ERE-ja do ta pranojë këtë njoftim mosmarrëveshje dhe do të mbajë një seancë degjimore lidhur me mosmarrëveshjen duke i lejuar çdo pale të paraqesë dokumente që lidhen me njoftimin.
- IX.3.3 ERE-ja do të zgjidhë mosmarrëveshjen sipas rregullave dhe procedurave te miratuara prej saj.

KAPITULLI X – RREGULLAT PER ALOKIMIN E KAPACITETIT TE INTERKONEKSIONIT

- X.1.1** Përcaktimi i disponueshmërisë së kapacitetit të Interkoneksionit – OST-ja sipas miratimit të ERE-s është përgjegjëse për përcaktimin e nivelit të kapacitetit të disponueshëm të Interkoneksionit në tregun e energjisë elektrike si për importin ashtu edhe për eksportin në çdo Interkoneksion dhe kohën kur ky kapacitet Interkoneksioni do të bëhet i disponueshëm për shitje.
- X.1.2** Te drejtat e Siguruara – OST-ja do t'i rezervojë një kapacitet specifik prej 25% Furnizuesit Publik me Shumicë dhe 50 % per OSSH. Keto te drejta te sigururara per interkonjeksionin jane vetem per importin. Kerkesat per kapacitet interkonjeksioni per qellim tranzitimi do te merren ne knsiderate nga ana e OST-se vetem mbas plotesimit te kerkesave per importin e energjise elektrike per nevojat e konsumatoreve tarifore dhe atyre te kualifikuar si dhe mbulimin e humbjeve ne sistemin e shperndarjes. ERE mund te rishikojë dhe modifikojë te drejtat e siguruara sipas ketij paragrafi brenda muajit nentor te cdo viti.
- X.1.3** Mbetjet e Kapacitetit të Interkoneksionit ndahen në tre pjesë: vjetore, mujore dhe ditore. OST-ja do të njoftojë tregun në avancë për ndarjen në çdo pjesë dhe se sa kapacitet do të jetë i disponueshëm në çdo drejtim. Pjesa e ndarë përcakton kohëzgjatjen e mbajtjes së të drejtave si dhe frekuencën e ndarjes. Të drejtat e Interkoneksionit mund të tregtohen mes pjesemarrësve. Të drejtat vjetore të Interkoneksionit dhe të drejtat mujore të Interkoneksionit ndahen me ankand. Të drejtat ditore të Interkoneksionit ndahen në mënyrë propocionale sipas kërkesave për këto të drejta dhe ndahen mbi bazen e *nderprerjeve*, që do të thotë se nëse në çdo kohë ka reduktim të aftësisë së Interkoneksionit për të dhënë vëllimin e kërkuar të energjisë atëherë fillimisht do të reduktohen të drejtat ditore të Interkoneksionit. Kur, para ditës, ka kërkesë për reduktim të mëtejshëm të të drejtave atëherë të drejtat mujore të Interkoneksionit do të reduktohen para të drejtave vjetore të Interkoneksionit. Të gjitha të drejtat e kapacitetit të Interkoneksionit regjistrohen për çdo palë në llogarinë e saj të kapacitetit të Interkoneksionit.
- X.1.4** Meqë super-pozimi lejohet, do të bëhet llogaritja e flukseve të pritshme të energjisë në Interkoneksion në çdo kohë të ditës me flukse kontraktuale në të dy drejtimet që kompensojnë njëri tjetrin në mënyrë që sasia e fluksit kontraktual që mund të akomodohet në çdo drejtim të mund të jetë më e madhe se kapaciteti i përgjithshëm në Interkoneksion për transferimin e energjisë.
- X.1.5** Kapaciteti e nje linje Interkoneksioni për te transmetuar energji mund të reduktohet, nëse ne nivel rajonal, kufizimet ne sistemet e transmetimit reduktojnë mundesine e tyre për te livruar ose pranuar energji në linjen e Interkoneksionit.
- X.1.6** Sasia e transferimit të energjisë përgjatë Interkoneksionit në çdo orë të çdo dite duhet përcaktuar nga Operatori i Sistemit në anën tjetër të Interkoneksionit.
- X.1.7** Operatori i Tregut OST do të krijojë llogarinë e kapacitetit të Interkoneksionit, që do të përdoret për regjistrimin e të drejtave të kapacitetit të Interkoneksionit në regjistrin e kapacitetit të Interkoneksionit sipas tipit të kapacitetit të mbajtur (statusi eksport ose import dhe nëse të drejtat janë vjetore, mujore ose ditore) në çdo linje Interkoneksioni.
- X.1.8** Procesi i aksesit të të drejtave të Interkoneksionit konsiston në:

- i. Çdo palë në transferim i paraqet Operatorit të Tregut të OST një njoftim për tregtim Interkoneksioni ku specifikon:
    - a) Sa MW
    - b) Çfarë tip kapaciteti (vjetor, mujor ose ditor)
    - c) Çfarë Interkoneksioni
    - d) Çfarë drejtimi (eksport ose import)
    - e) Shtrirjen e periudhave të marrëveshjeve se likuidimeve
  - ii. Operatori i Tregut njofton pjesemarrësin e Tregut të regjistroje pranimin e transferimit, deri në momentin kur bëhen nominimet për ushtrimin e të drejtave të perdorimit të interkoneksionit për periudhën e parë të likuidimeve të specifikuar në këtë njoftim.
  - iii. Nëse Operatorit të Tregut OST nuk i dorezohet asnjë pranim atëherë gjithë transferimi shfuqizohet, përndryshe Operatori i Tregut OST do të kreditojë dhe debitojë në llogaritë e kapacitetit të Interkoneksionit të çdo pale.
- X.1.9 Operatori i Tregut OST do të njoftojë çdo muaj gjithë palët lidhur me tregtimin e kapaciteteve të Interkoneksionit ku ata janë të përfshirë, që janë pezull, aktive, të përfunduara së fundmi ose të shfuqizuara së fundmi.
- X.1.10 Ankandet Vjetore dhe Mujore të Kapacitetit të Interkoneksionit:
Një herë në vit dhe çdo muaj Operatori i Tregut do të njoftojë palët për:
- i. Kapacitetin maksimal të eksportit dhe kapacitetin maksimal të importit që do të shitet në ankandin e kapacitetit për çdo Interkoneksion
  - ii. Datën kur do të mbahet ankandi i kapacitetit
  - iii. Datën kur do të bëhen të disponueshme të drejtat e Interkoneksionit
- X.1.11 Pas marrjes së një oferte ankandi për Interkoneksion, Operatori i Tregut OST do të kontrollojë vlefshmërinë e tij dhe do të njoftojë palën nëse oferta e ankandit të Interkoneksionit është pranuar apo nëse Operatori i Tregut OST mendon se oferta është e pavlefshme.
- X.1.12 Në datën e ankandit vjetor ose mujor Operatori i Tregut të OST do të ndajë të gjitha kërkesat e pranuar në ankandin e interkoneksioneve në bazë të drejtimit të flukseve dhe në një rend zbritës të cmimit dhe do të shpall fituesit e të drejtës për kapacitete në volumin e kërkuar për palën me cmimin më të lartë të ofruar dhe më pas për palën me cmimin më të lartë për ofertën e interkoneksionit dhe kështu në vazhdim deri sa të mos ketë më kapacitet të disponueshëm në atë drejtim të fluksit.
- X.1.13 Nëse janë dy ose më shumë pale me të njëjten ofertë dhe nuk ka kapacitet të mjaftueshëm atëherë kapaciteti i disponueshëm i interkoneksionit do të fitohet në mënyrë proporcionale.
- X.1.14 Operatori i Tregut pasi ka përcaktuar të drejtat e kapacitetit të Interkoneksionit që do të jepen çdo pale:
- i. Do të informojë çdo pale që bën kërkesën mbi vëllimin e të drejtave vjetore ose mujore të Interkoneksionit që janë dhënë sipas çdo kërkesë të paraqitur;
  - ii. Do të regjistrojë të drejtat që i janë dhënë çdo pale në regjistrin e kapacitetit të Interkoneksionit; dhe
  - iii. Do të kërkojë pagesat me cmimin e ofertes së Interkoneksionit
- X.1.15 Operatori i Tregut OST do të ruajë konfidencialitetin të gjitha çmimet e ofruara dhe vëllimet e kërkuara në secilën ofertë pavarësisht nëse oferta është e suksesshme apo jo, përveç se

kur palët e dine që Operatori i Tregut OST mund ta informojnë ERE-n për gjithë informacionin lidhur me ankandet vjetore dhe mujore të kapacitetit.

X.1.16 Të Drejtat Ditore të Kapacitetit të Interkoneksionit

- i. Në orën 09:00 Ditën e dytë, që është Dita dy Ditë para Ditës për të cilën të Drejtat e Kapacitetit të Interkoneksionit do të bëhen të disponueshme, OST-ja do të njoftojë palët për nivelin e kapacitetit maksimal të eksportit dhe kapacitetit maksimal të importit që do t'u bëhet i disponueshëm pjesëmarrësve të tregut për çdo Interkoneksion.
- ii. Pas marrjes së njoftimit të mëparshëm dhe para orës 09:30, Operatori i Tregut OST do të ftojë të gjithë pjesëmarrësve të tregut të paraqesin kërkesa për ndarje shtesë të kapacitetit të Interkoneksionit para orës 14:00.

X.1.17 Palët do të lejohen të tregtojnë të drejtat e kapacitetit të Interkoneksionit me palë të tjera sipas dispozitave të procedurave të OST-së.

X.1.18 Palëve u kërkohet të nominojnë kapacitetin e tyre të Interkoneksionit sipas procedurës së OST-së, për Tregtimin e Kapacitetit të Interkoneksionit.

X.1.19 Dispozitat përdore-ose-humbe do të zbatohen në përputhje me procedurën e zbatueshme të OST-së për ndarjen e kapacitetit të Interkoneksionit.

X.1.20 Të gjitha të drejtat e blera të alokimit të kapacitetit të Interkoneksionit të blera do të paguhet në avancë, sipas dispozitave të procedurës së OST-së.

KAPITULLI XI – RREGULLAT E LIKUIDIMEVE

XI.1 – Përgjegjësitë e Likuidimeve për *Disballancat*

XI.1.1 OST-ja kontrollon dhe menaxhon çdo disbalancim në sistemin energjetik në kohën reale duke përdorur aftësitë balancuese të tregut të energjisë elektrike.

XI.1.2 *Disballancat* e kontratës duhen matur si diferenca mes energjisë së matur dhe energjisë së kontraktuar për intervale kohore korresponduese.

XI.1.3 Për çdo *gjenerues*, dhe /ose pale përgjese për balancim, OST-ja përgatit një deklaratë (ditore, javore dhe mujore) përshirë gjithë informacionin për disbalancimet.

XI.2 – Afatet Kohore të Likuidimeve

XI.2.1 Mbledhja dhe verifikimi i të dhënave nga OST-ja do të përfundojë brenda 5 ditëve nga Dita e Dispeçerimit

- i. Leximi i matësit – Dita e Tregtimit plus një ditë
- ii. Llogaritja e sasive orare të matura – Dita e Tregtimit plus pesë ditë

XI.2.2 Veprimet pas përfundimit të muajit të tregtimit janë:

- i. Muaji i Tregtimit plus 6 ditë – OST-ja do t'i dërgojë çdo pjesëmarrësi të tregut një raport mujor me të dhëna orare të matura dhe të llogaritura për muajin e tregtimit
- ii. Muaji i Tregtimit plus 8 ditë – Pjesëmarrësit mund t'i paraqesin OST-së një ankesë për raportin mujor lidhur me saktësinë e të dhënave
- iii. Muaji i Tregtimit plus 10 ditë – Nëse OST-ja e konsideron të justifikuar kërkesën, do të nxjerrë një raport të ri mujor dhe do *tua* shpërndajë atë pjesëmarrësve. Në rast se OST-ja e konsideron pretendimin si të pajustificuar, njofton pjesëmarrësin dhe vazhdon me marrëveshjen financiare në përputhje me raportin mujor të vlefshëm.

XI.2.3 Në rast mosmarrëveshje, pjesëmarrësi është i detyruar të paguajë shumën korresponduese në përputhje me udhëzimet për nxjerrjen e faturave të nxjerrë nga OST-ja; mosmarrëveshja nuk vonon ekzekutimin e detyrimeve. Pas zgjidhjes së mosmarrëveshjes, do të bëhet korigjimi i faturës, po të jetë e nevojshme.

XI.3 – Likujdimet për Periudhën e Tranzicionit

XI.3.1 Për çdo llogari *prodhimi* dhe llogari furnizimi duhet përcaktuar një sasi e matur. Kjo behet në ditën e *punes* që është *ne ose pas dites se 7 pas dites se* vlerësimit të likuidimeve.

XI.3.2 Llogaritja e prodhimit – Energjia e matur ne llogarine e gjeneruesit del nga mbledhja (nga çdo njësi balancuese e regjistruar në llogari) e diferencës mes leximeve të matësit në fund të periudhës së likujdimit me atë të marrë në periudhën fillestare. Për Interkoneksione importuese, merret mbledhja e vlerave ne fund te cdo ore te linjave te Interkoneksioneve.

XI.3.3 Për nje Llogari Gjenerimi, Energjia *Disballancuese* del nga:

- i. Energjia e Matur e Llogarisë së Gjenerimit **minus**
- ii. Sasia ne kontraten e Gjeneratorit **plus**
- iii. Gjithë vëllimet e livrimit të ofertave te propozuara për gjithë njësitë balancuese të regjistruara në llogari **minus**
- iv. Gjithë vëllimet e livrimit të realizuara për gjithë njësitë balancuese të regjistruara në llogari.

XI.3.4 Llogaritja e furnizimit – Ka dy stade llogaritje të Llogarive të Furnizimit.

- i. Për çdo sistem matës të furnizimit ku kërkohen të dhëna *matjeje* për çdo periudhë likujdimi (Klientët e kualifikuar, *PVE*-të, etj), energjia e matur e llogarisë së furnizimit del nga shuma e:
  - a) Çdo njësie balancuese të regjistruar në llogari
  - b) Diferencës mes leximit të matësit në fund të periudhës së likujdimit me atë të marrë në fillim
  - c) Shumes së vlerave të konfirmuara të *Interkoneksionit te nominuar*
  - d) Perfshire humbjet e shperndarjes dhe/ose transmetimit. Kjo llogaritje eshte efektivisht e njejte si per Llogarite e Gjeneruesve

ii. Perqindjet per humbjet e shperndarjes dhe transmetimit miratohen nga ERE.

- iii. Për rrjetin OSSh, energjia e matur OSSh del nga matja në kufijtë mes rrjetit të transmetimit dhe sistemit të shpërndarjes duke marrë leximin në fund të periudhës së marrëveshjes financiare dhe duke e krahasuar atë me leximin në fillim. Nga kjo zbritet energjia e matur e Furnizuesit Publik me Shumicë.

XI.3.4 Për Llogarinë e Furnizimit, Energjia Disbalancuese del nga:

- i. Energjia e Matur e Llogarisë së Furnizimit **minus**
- ii. Programin sipas Kontratës së Furnizuesit **plus**
- iii. Gjithë vëllimet e kërkesës së livrimit për gjithë njësitë balancuese të regjistruara në llogari **minus**
- iv. Gjithë vëllimet e livrimit te realizuara për gjithë njësitë balancuese të regjistruara në llogari.

XI.3.5 Dita e likujdimit – lidhur me çdo periudhë likujdimi , dita e likujdimit do të jetë dita e punës që është 7 ditë *pune* pas ditës kur zbatohet periudha e likujdimit.

XI.4 – Përmbajtja e Raportit të Likuidimeve

XI.4.1 Operatori i Tregut OST do të përcaktojë një format standard për gjithë raportet e likuidimeve – për deklaratat e Llogarive të Gjeneruesve dhe Furnizuesve. Pas miratimit të ERE-s, Operatori i Tregut OST do ta bëjë këtë raport standart të disponueshëm për të gjitha palët e interesuara.

XI.5.1 Më vete për çdo pjesëmarrës dhe për çdo ditë, Operatori i Tregut OST do të përgatisë një Raport ditor të Likuidimeve, që përfshin gjithë vlerat që duhen të debitohen ose kreditohen në Llogarinë e Likuidimeve që i përket pjesëmarrësit. Ky raport përfshin të paktën informacionin e mëposhtëm:

- i. Vlerën neto sipas programit ditor sipas kontrates
- ii. Sasinë totale dhe vlerën që i korrespondon shumës së shitjeve të pjesëmarrësit
- iii. Sasinë totale dhe vlerën që i korrespondon shumës së blerjeve të pjesëmarrësit
- iv. Vlerat që rezultojnë nga zbatimi i *Tarifave* të OST-së
- v. Vlerat që rezultojnë nga zbatimi i çdo takse tjetër
- vi. Vlerën neto totale që duhet debituar ose kredituar në Llogarinë e Operatorit të Tregut OST që i përket pjesëmarrësit

XI.6.1 Operatori i Tregut të *OST* i transmeton çdo pjesëmarrësi Deklaratën ditore të Marrëveshjes Financiare, para mbarimit të ditës së tregtimit.

KAPITULLI XII – RREGULLAT PËR FATURIMIN DHE PAGESËN

XII.1 – Të Përgjithshme

XII.1.1 Faturat do t'u shpërndahen pjesëmarrësve një herë në muaj nga Operatori i Tregut OST. Të gjitha detyrimet do të paguhën sipas kontratave dypaleshe për muajin paraardhës.

Faturat do të mbulojnë çështjet e mëposhtme:

- i. Llogaritë e pjesëmarrësve për rregullimin balancues
- ii. Llogaritë dhe vleresimet sipas marrëveshjeve për disbalancat.
- iii. Pagesat për tarifën e transmetimit dhe përdorimit të sistemit, përfshirë shërbimet ndihmëse, në përputhje me Metodologjinë e Llogaritjes së Tarifave të Transmetimit të miratuar nga ERE-ja

XII.1.2 Faturat do të dorëzohen normalisht ditën e 10te të muajit kalendarik pasardhës. Palët tregtare kanë 10 ditë për të paguar gjithë paratë.

XII.1.3 OST-ja mund të përcaktojë procedura për specifikimin e formatit të faturës dhe gjithë të dhënat ndihmëse.

XII.1.4 Operatori i Tregut OST kryen llogaritjet për marrëveshjen ditore të tregut të energjisë elektrike për çdo pjesëmarrës. Operatori i Tregut OST përcakton vlerën e marrëveshjeve financiare ditore nëpërmjet agregimit të sasive të shumëzuara me çmimet për gjithë transaksionet e përfunduara nga pjesëmarrësi me OST-në në ditën korresponduese siç specifikohet në Kodin e Rrjetit.

XII.1.5 Sasitë që i korrespondojnë blerjeve nga OST-ja do të konsiderohen si negative, ndërsa sasitë që i korrespondojnë shitjeve tek OST-ja do të konsiderohen si pozitive.

XII.1.6 Operatori i Tregut OST do të debitojë, për një vlerë negative, ose do të kreditojë, për një vlerë pozitive, vlerën e marrëveshjes ditore të përcaktuar sipas procedurave të brendshme të miratuara nga ERE.

XII.2 – Faturat për Llogarinë e Marrëveshjes së Disbalancimit

XII.2.1 Operatori i Tregut OST përgatit më vete për çdo muaj dite dhe për çdo pjesëmarrës një faturë për Deklaratën e Marrëveshjes së Disbalancimit.

XII.2.2 Një zë i veçantë i faturës do të përmbajë llogarite për disbalancat sipas marrëveshjes së disbalancimit. Kjo përfshin të gjithë vlerat që duhen debituar ose kredituar në Llogarinë sipas Marrëveshjes së Disbalancimit të pjesëmarrësve për çdo ditë.

XII.2.3 Operatori i Tregut OST ja transmeton Faturën për Llogarinë e Marrëveshjes së Disbalancimit çdo pjesëmarrësi maksimumi dy (2) javë pas përfundimit të muajit referencë.

XII.3 – Faturat për Pagesat (Tarifat) e Transmetimit dhe përdorimit të sistemit

XII.3.1 OST-ja përgatit faturat për gjithë pjesëmarrësit që përdorin rrjetin e sistemit të transmetimit të llogaritura me tarifën e miratuara nga ERE.

XII.3.2 OST-ja përgatit fatura për gjithë pjesëmarrësit që përdorin sistemin e transmetimit sipas tarifave të miratuara nga ERE.

XII.4 – Mosmarrëveshjet mbi Faturat dhe Pagesat

XII.4.1 Nëse një palë tregtare kundërshton *ne menyre te drejte* shumën e një fature, shuma e padebatueshme do të paguhet në çdo rast në datën e duhur. Në rastin e shumave për të cilat detyrohet llogaria e palës përkatëse ose që i detyrohen kësaj llogarie, pagesa duhet bërë sipas faturimit me shumën e debatueshme subjekt të kthimit *ex post (te meparshem)*.

XII.4.2 Pagesat e pakryera lidhur me çdo paqartësi ose mbipagesë në faturë grumbullojnë një interes në *normën e interesit bankar që rritet me 5% mes datës së pagesës dhe kryerjes së pagesës*.

XII.4.3 Nëse rezultati i paqartësisë së faturës nuk është *i drejte* ose OST-ja nuk ka vepruar në mënyrë të arsyeshme në menaxhimin e paqartësisë së faturës ose në llogaritjen e pagesës së debatueshme atëherë tarifa vjetore e interesit do të jetë norma e interesit bankar e rritur me 5 %.

XII.4.4 Interesi është i pagueshëm në shumën kesh (*parash ne dore*) që përfaqësojnë diferencën mes shumës së paguar dhe shumës korrekte pas zgjidhjes së mosmarrëveshjes dhe do t'i paguhet OST-së ose nga OST, sipas rastit.

XII.4.5 Pas zgjidhjes së paqartësisë së faturës, pagesa duhet bërë brenda tre (3) Ditëve Punë nga zgjidhja e mosmarrëveshjes. Pas kësaj date, interesi mbi shumën e papaguar do të akumulojë interesa vjetore në norma të interesit bankar që rriten me 5%.

KAPITULLI XIII – SIGURIA E FURNIZIMIT

XIII.1 – Detyrimet e sigurimit te furnizimit me energji elektrike

XIII.1.1 Ligji për Sektorin e Energjisë përcakton përgjegjësitë dhe detyrimet që lidhen me sigurinë e furnizimit me energji elektrike brenda territorit të Republikës së Shqipërisë. Kodi i Rrjetit përshkruan me detaje implementimin e sigurisë së furnizimit dhe detyrimet që lidhen me aktivitetet e shërbimit publik si gjenerimi, transmetimi, shpërndarja e energjisë elektrike dhe operimi i sistemit elektrik.

XIII.2 – Pezullimi i Tregut të Energjisë Elektrike, pjesërisht ose krejtësisht, nga Operatori i Sistemit

XIII.2.1 Pezullimi i Veprimtarive Tregtare dhe veprimet *qe kerkohen*:

- i. Në kushtet e forcës madhore si p.sh një gjendje e jashtezakonshme e sistemit elektroenergjetik, OST-ja mund ta pezullojë tregun e energjisë elektrike
- ii. Mungesa e gjenerimit të energjisë elektrike shkaktuar nga humbja e importit ose pamundësia e gjenerimeve për të përballuar kërkesën për ngarkesë
- iii. Në këto kushte, Operatori i Sistemit Dispeçer të OST-së do të informojë Operatorin e Tregut OST dhe Operatorin e Rrjetit të Transmetimit, ERE-n, gjithë pjesëmarrësit e tregut dhe gjithë palët rajonale të interkonjektuara
- iv. Në këto kushte OST-ja mund të refuzojë të pranojë ose të japë parashikime ose çfarëdo lloj paraqitje
- v. Operatori i Sistemit Dispeçer të OST-së do të informojë sa më shpejt të jetë e mundur Operatorët e Tregut dhe Rrjetit të Transmetimit, ERE-n, gjithë pjesëmarrësit e tregut dhe gjitha palët rajonale të interkonjektuara që tregu i energjisë elektrike është vënë ose do të rivihet në punë dhe kohën kur kjo ndodh ose do të ndodhë

XIII.2.2 Kompensimi i pjesëmarrësve të tregut gjatë pezullimit të Tregut të Energjisë Elektrike

- i. Pezullimi i tregut të energjisë elektrike nuk anulon asnjë kontratë përfshirë pranimet tashmë të bëra të *kërkesave dhe ofertave*.
- ii. Çdo pranim tashmë i bërë i kërkesave ose ofertave për një periudhë marrëveshje financiare gjatë së cilës ka ndodhur pezullimi do të quhet si kontratë e vlefshme dhe Operatori i Tregut OST do të *beje* vlerësimet e arsyeshme për energjinë që do të ishte livruar sipas kushteve të tregut të energjisë elektrike.
- iii. Gjatë pezullimit të Tregut të Energjisë Elektrike çmimi i rregulluar i ballancimit do të përdoret për energjinë e livruar.
- iv. Kërkesat dhe ofertat e papranuara ende do të injorohen për kohëzgjatjen e pezullimit të tregut të energjisë elektrike dhe çmimet e këtyre kërkesave dhe ofertave nuk do të jenë të vlefshme gjatë pezullimit.

KAPITULLI XIV – MATJA

XIV.1 – Dispozita te pergjithshme mbi matjen

XIV.1.1 Standardi minimal teknik, projektues dhe operativ i sistemeve matës i përdorur për matjen e energjisë së livruar ose të konsumuar nga pjesëmarrësit e tregut dhe për të nxjerrë pozicionin e disbalancimeve që rezulton nga instruktimi është ai i përcaktuar në kodin e matjes. Kodi i matjes luan rol në përcaktimin e kërkesave për matjen komerciale me qëllim operimin e tregut të energjisë elektrike.

XIV.2 –Llogaria e Matësit të Gjeneruesve

XIV.2.1 Ne llogarine e regjistruar nga OST-ja përfshihet energjia e futur ne sistem nga gjeneruesit dhe importuesit sipas marrëveshjeve perkatese. Energjia e matur nga gjeneruesit dhe energjia e importuar regjistrohet për çdo periudhë likuidimi.

XIV.3 – Llogaria e Matësit të Fuqise per ngarkesen

XIV.3.1 Llogaria e matësit te ngarkeses regjistrohet nga një furnizues ose tregtar për qëllime të likuidimeve. Sasia e matur e energjise se konsumuar dhe e eksportuar regjistrohet në këto llogari për çdo periudhë likuidimeve.

XIV.3.2 Për çdo llogari të matësit ngarkese do të mbahet informacioni i mëposhtëm:

- i. Numri i referencës së sistemit matës i caktuar nga OST-ja
- ii. Identiteti i furnizuesit
- iii. Identiteti i çdo matësi fizik të cilit i kërkohet të regjistrojë flukse energjie

XIV.3.3 OST-ja do të operojë një sistem elektronik që shqyrton automatikisht matësit e sistemit të furnizimit sipas Kodit të Matjes.

XIV.4 – Profilizimi i Konsumit të Energjisë

XIV.4.1 OST-ja do të ndërmarrë veprimet e arsyeshme për të siguruar saktësinë e gjithë parashikimeve qe ajo ben për kërkesën dhe do të mbështetet në këtë informacion meqë disponon modele të parashikimit të motit dhe analizat e modeleve historike të konsumit të energjisë elektrike si dhe informacionin specifik që mund të sigurojnë Palët, por OST-ja nuk do të jete përgjegjese për saktësinë ose jo të Parashikimeve të Kërkesës së Ditës në avancë te bera prej tyre.

XIV.4.2 Të gjitha palët kanë detyrimin t'i japin OST-së informacion në kohën e duhur mbi çdo faktor që mund të ndikojë mbi përmbajtjen e parashikimeve të kërkesës dhe veçanërisht Furnizuesi Publik me Shumicë do të ndërmarrë veprime të arsyeshme për t'i siguruar OST-së vlerësimin më të mirë të kërkesës orare për ditën në avancë para se OST-ja të bëjë parashikimin e vet fillestar për kërkesën e ditës në avancë.

XIV.5 – Vetë-prodhuesit

XIV.5.1 Për vetë-prodhuesit, do të përcaktohen të paktën tre vlera të ndryshme matje në çdo pikë Interkoneksioni:

- i. Prodhimi *bruto* i Vetë-prodhuesit;
  - ii. Konsumi *bruto* i Vetë-prodhuesit;
  - iii. Sasia neto e energjisë elektrike të livruar tek ose te marre nga sistemi i transmetimit OST ose OSSh.
- XIV.5.2 Sasia neto e energjisë elektrike të livruar në sistemin e transmetimit OST ose e marre OSSh do të përdoret për përcaktimin e disbalancimeve dhe për likuidimet
- XIV.5.3 OST-ja do të operojë një sistem elektronik që *kontrollon* automatikisht gjeneratorin ose matësit e njësisë gjeneratore.

XIV.6 – PVE – Prodhuesit e Vegjel te Energjise

- XIV.6.1 PVE- Prodhuesit e Vegjel te Energjise mund të kenë marreveshje per matjen per nje mates qe regjistron per likuidimet shumatorin e gjenerimit dhe konsumit neto per nje periudhe kohe te caktuar. Nje sistem matës mund të ketë më shumë se një matës fizik per te matur shumatoren neto te te energjise se prodhuar .
- XIV.6.2 OST-ja do të operojë një sistem elektronik që kontrollon automatikisht gjeneratorin ose matësit e njësisë gjeneratore në secilin sistem matës të SPP-ve – Hidrocentraleve të vegjël që përdoret për furnizimin e të dhënave të matjes për çdo Periudhë Likuidimesh.

XIV.7 – Klienti i Kualifikuar i Lidhur me Rrjetin e Shpërndarjes

- XIV.7.1 Klientët e Kualifikuar kanë të drejtë të *lidhin* kontrata me çmime lirisht të negociueshme për furnizimin me energji elektrike, kur këta klientë janë të lidhur me rrjetin e tensionit të lartë dhe/ose të mesëm dhe janë të pajisur me mekanizma komerciale matëse të energjisë elektrike sipas Kodit të Matjes. Këto mekanizma komerciale matës duhet të krijojnë mundësi për regjistrimin e energjisë elektrike gjatë periudhave të likuidimeve.
- XIV.7.2 Kur ERE përcakton se një klient është Klient i Kualifikuar dhe pajisja per regjistrimin e të dhënave përkatëse deri në *nje moment kohe* nuk është instaluar, OST-ja ose (sipas rastit) OSSh-ja do të ndërmarrë menjëherë hapat për të siguruar instalimin e kësaj pajisje sa më shpejt që të jetë e mundur.
- XIV.7.1 *Pjesëmarrësi i Tregut* mund të mos i ushtrojë të drejtat e tij si Klient i Kualifikuar deri sa këto pajisje të instalohen dhe të bëhen operative.

XIV.8 – Detyrimet lidhur më Energjinë e Regjistruar

- XIV.8.1 Palëve do t'u kërkohet të regjistrojnë maredheniet dhe konfigurimet mes të dhënave të matura në mënyrë që të kryhet shumatori perkates për ta lehtësuar tregun e energjisë elektrike sipas procedurave përkatëse.

XIV.9 – Përgjegjësia për Leximin e Matësit

- XIV.9.1 OST-ja do të operojë një sistem elektronik që *kontrollon* automatikisht matësit në çdo Sistem Matës të përdorur për furnizimin e të Dhënave të Matjes për çdo Periudhë Likuidimi.

XIV.9.2 OST-ja do t'i ndërmarrë këto veprime kur eshte e arsyeshme për vene te zbatim dhe operuar sistemet për shqyrtimin e matësve dhe do të komunikojë gjithë të Dhënat e Matjes lidhur me Periudhën e Likuidimit në afatin kohor të kërkuar.

XIV.9.3 OST-ja do të publikojë dhe mbajë çdo muaj në faqen e internetit të OST-së, një listë që identifikon çdo Sistem Matës për të cilin kërkohet *kontroll* automatik dhe/ose komunikim, por që nuk është instaluar dhe nuk operon.

XIV.9.6 Lista:

- i. Do të identifikojë Sistemin Matës ne fjale
- ii. Do të identifikojë Llogarinë e Furnizimit ose Llogarinë e Njesisë së Gjenerimit *në te cilën është vendosur Sistemi Matës*
- iii. Do të identifikojë Periudhën e Likuidimeve
- iv. Do të specifikojë arsyet se pse nuk është instaluar dhe nuk operon sistemi automatik
- v. Do të japë çdo informacion tjetër që Operatori i Tregut OST e përcakton si të përshtatshëm

XIV.10 – Defekti ose Shkëputja e Sistemit Matës të Gjeneruesit

XIV.10.1 Kur ne një sistem matës i njësisë gjeneruese (KESH-Gjen, ose PPE ose PVE) të dhënat e matura te te cilit nuk jane transmetuar, OST për qëllimet e Likuidimit do të vleresoje sasine e livruar ose (sipas rastit) e konsumuar te energjise, bazuar në të dhënat historike dhe në te dhenat e mekanizmave te tjere matës gjatë periudhës perkatese.

XIV.10.2 Kur ne një Sistem Matës i PVE-së, një Vetë-prodhues ose një Klient i Kualifikuar të dhënat e matura te te cilit nuk jane transmetuar, OST për qëllimet e Likuidimit do të vleresoje sasine e livruar ose (sipas rastit) e konsumuar te energjise, bazuar në të dhënat historike dhe në te dhenat e mekanizmave te tjere matës gjatë periudhës perkatese.

XIV.11 – Defekti ose Shkëputja e Sistemit Matës per Kërkesën

XIV.11.1 Kur ne sistemin matës te konsumatorit të dhënat e matjes te te cilit nuk janë transmetuar për shkak të defektit ose renies se matesit per kerkesen, OST për qëllimet e Likuidimit do të vleresoje sasine e livruar ose (sipas rastit) e konsumuar te energjise, bazuar në të dhënat historike dhe në te dhenat e mekanizmave te tjere matës gjatë periudhës perkatese.

XIV.12 – Përgjegjësia për Regjistrat e Matjes

XIV.12.1 Qëllimi i Regjistratit te Matjes është regjistrimi i pikave te lidhjes dhe pikave të matjes te rrjetit.

XIV.12.2 Rregjistrat i Matjes do të jetë përgjegjësi e Operatorit të Rrjetit të Transmetimit OST, që do të përgjigjet për përditësimin, mirëmbajtjen dhe administrimin, si dhe për sigurinë dhe konfidencialitetin e tij. Para çdo modifikimi që do të ndikojë mbi leximet, Operatori i Rrjetit të Transmetimit OST duhet të informojë Operatorët e Tregut dhe të Sistemit Dispeçer të OST-së. Rrregjistrat i matjes se Furnizuesit Publik me Pakice eshtë përgjegjësi e Furnizuesit Publik me Shumicë.

XIV.12.3 Operatori i Rrjetit të Transmetimit OST është i detyruar të përcaktojë gjithë të dhënat e nevojshme për Matjen.

XIV.12.4 Regjistri Matës duhet të përmbajë të dhënat minimale të mëposhtme:

- i. Detaje mbi pikat e lidhjes dhe pikat e matjes (vendndodhja, pala përgjegjëse, kodet e identifikimit dhe të dhëna të tjera përkatëse) përfshirë gjithë klientët e kualifikuar
- ii. Pajisjet matëse të *instaluar* (prodhuesin, tipin, modelin, numrin serial, datën e prodhimit dhe kategorinë e matësit të instalimit; gjithë të dhënat përkatëse për specifikimet fizike dhe teknike, standardet, energjinë e vlerësuar dhe maksimale, gjithë informacionin që lidhet me testimin dhe datën e fillimit të matjes, që përfshin rezultatet e testit dhe certifikatat dhe datat e kalibrimeve dhe të dhëna të tjera përkatëse)
- iii. Informacion mbi komunikimin e të dhënave (numrat e telefonave për mbledhje të dhënash, informacion mbi tipa të tjera komunikimi për mbledhje të dhënash, tipat, numrat serialë, specifikimet teknike të pajisjeve të komunikimit dhe të dhëna të tjera përkatëse)

XIV.13 – Transferimi i Llogarisë së Matësit ose Llogarisë së Konsumit të Matësit

XIV.13.1 Kur një furnizues kërkon të bëhet furnizuesi i një Klienti të Kualifikuar atëherë furnizuesi duhet të :

- i. Të njoftojë Operatorin e Rrjetit të Shpërndarjes mbi:
  - a) Identitetin e Sistemit të Matjes të planifikuar për transferim
  - b) Datën e planifikuar për transferimin e furnizimit, që nuk duhet të jetë më pak se njëzet 20 ditë pune pas datës së njoftimit
- ii. Të garantojë Operatorin e Tregut OST që ka ose do të ketë një kontratë të veçantë për furnizimin e këtij Klienti të Kualifikuar.

XIV.13.2 Brenda pesë 5 ditëve punë pas marrjes së njoftimit të dorëzuar OSSh-së, OSSh-ja do të njoftojë furnizuesin aktual mbi transferimin e planifikuar përfshirë identifikimin e furnizuesit të ri.

XIV.13.3 Nëse nuk ka kundërshtim ndaj transferimit të planifikuar të furnizimit dhe datës së transferimit, regjistri i matësit të furnizimit do të kalojë nga OSSh-ja tek furnizuesi i ri i cili do të jetë furnizuesi i regjistruar nga fillimi i asaj dite. OSSh-ja do të njoftojë Operatorin e Tregut OST, Furnizuesin aktual (të mëparshëm) dhe Furnizuesin e planifikuar mbi kryerjen e këtyre ndryshimeve.

XIV.13.4 Operatori i Tregut OST që do të sigurojë të dhënat e leximit të matësit nga llogaria përkatëse e matësit përfshihet në llogarinë e furnizimit të furnizuesit të ri nga fillimi i ditës së referuar në njoftim.

KAPITULLI XV – GARANCITË

XV.1 Operatori i Tregut OST ka të drejtë t’u kërkojë palëve të depozitojnë garanci para se pala përkatëse të regjistrohet si pjesëmarrëse e tregut shqiptar të energjisë elektrike.

XV.2 Garancitë e depozituara nga pala e regjistruar si pjesëmarrëse e tregut shqiptar të energjisë elektrike mund të kufizojnë:

- i. Vëllimin total financiar të ofertave që një pjesëmarrës mund të paraqesë në tregun e ditës në avancë

- ii. Madhësinë maksimale të përcaktuar nga Operatori i Tregut OST për ofertat dhe kërkesat e energjise.
  - iii. Madhësinë maksimale të përcaktuar nga Operatori i Tregut OST për eksportet dhe importet
- XV.3 Garancitë e depozituara nga pjesëmarrësi do të jenë të barabarta me 5% të programit maksimal fizik mujor të parashikuar nga këta pjesëmarrës shumëzuar me 10 Lekë/kWh ose ekuivalentin e saj në monedhë tjetër të pranuar. Letra e krediti duhet gjithashtu të pranohet në vend të depozitës.
- XV.4 Operatori i Tregut OST do të përpunojë procedurat për përcaktimin e tipit dhe garancive të nevojshme të kërkuara, si dhe procedurat për realizimin dhe verifikimin e depozitës së garancisë nga palët.
- XV.5 Procedurat për llogaritjen e garancisë dhe kontrollin e depozitave është subjekt i miratimit nga ERE. Pas miratimit nga ERE, Operatori i Tregut OST do ta bëjë këtë informacion të disponueshëm për të gjitha palët.
- XV.6 Gjithë pjesëmarrësit e tregut kanë detyrimin të permbushin detyrimet ndaj OST-se për shërbimet e *saj* përfshirë tarifen e transmetimit dhe shërbimet ndihmëse.
- XV.7 Furnizuesi Publik me Pakicë do të hapë një llogari qendrore në një bankë tregtare shqiptare për pagesat që i detyrohet OST-së, Furnizuesit Publik me Shumicë dhe furnizuesve të tjerë.
- XV.8 Furnizuesi Publik me Pakicë ka detyrimin parësor për të përmbushur gjithë pagesat ndaj OST-së, Furnizuesin Publik me Shumicë për energjinë e konsumuar nga klientët e tij tariforë dhe OSSH për energjinë e kërkuar për të mbuluar humbjet e shpërndarjes.
- XV.9 ERE, nëse kërkohej, mund të miratojë çdo garanci tjetër për pagesa me para në dorë për t'u mbajtur si llogari dorëzanie ose një garanci nga një bankë e njohur ose mënyra të tjera garancish nga investitorët që janë të barabarta me kërkesat e sigurisë.

KAPITULLI XVI- SHKËMBIMI I TE DHËNAVE DHE INFORMACIONIT

- XVI.1 Në komunikimin me OST-në, palët i permbahen Kodit i rrjetit, që specifikon kërkesat SCADA, kohën e përgjigjes dhe sigurinë.
- XVI.2 Komunikimi për marrëveshjen financiare nuk kërkon të njëjtin nivel përgjigje të menjëhershëm dhe shumica e tij është komunikim pas ngjarjes.
- XVI.3 Çdo palë do të jetë përgjegjëse për sigurimin dhe mirëmbajtjen (me shpenzimet e saj) e telefonit, lidhjes me internetin dhe faksimilen.
- XVI.4 Të dhënat dhe informacioni i mëposhtëm do të jenë të *disponueshme* për të gjitha palët:
- XVI.5 Parashikimi i kërkesës ose ngarkesës:
- i. Furnizuesi Publik me Shumicë, OSSH dhe sipas rastit, Furnizuesi i Kualifikuar (në emër të Klientëve të Kualifikuar) do t'i sigurojnë OST-së parashikimin e ngarkesës për javën në avancë për klientët e tyre në bazë orare. Ky parashikim ngarkese do të përditësohet në bazë të ditës në avancë para mbylljes së portës.
  - ii. Furnizuesi Publik me Shumicë do t'i sigurojë OST-së parashikimin për reduktimin e ngarkesës së javës në avancë në bazë orare. Ky parashikim i reduktimit të ngarkesës do të përditësohet bazuar në ditën në avancë para mbylljes së portës.
  - iii. OST-ja do të *beje* parashikime të javës në avancë për kërkesën e pritshme orare. Kjo kërkesë do të përditësohet në bazë të ditës në avancë para mbylljes së portës. Ky parashikim do të përfshijë humbjet e OST-së dhe OSSH-së.

- iv. Këto raporte do të publikohen në faqen e internetit të OST-së pasi të bëhen të disponueshme.

XVI.6 Parashikimi i gjenerimit ose injektimit:

- i. KESH-Gjen, PVE-të, PPE-të dhe importuesit do t'i sigurojë OST-së parashikimin e prodhimit të pritshëm nga njesite gjeneruese levrim/furnizimit (ose injektimit në sistem) te pritshëm ne baze orare/ditore per nje jave perpara që do të përditësohet në ditën perpara mbylljes së afatit (gate closure) dhe në kohë reale.
- ii. Afati i paraqitjes do të jetë sipas Kodit të Rrjetit dhe procedurave përkatëse të OST-së.
- iii. Këto raporte do të publikohen në faqen e internetit të OST-së pasi të bëhen të disponueshme.

XVI.7 Programet e levrimet per interkoneksionet (Nominime):

- i. Pjesëmarrësit që pritet të kenë tregti import/eksporti do të paraqesim parashikimin e nominimit në bazë të ditës në avancë sipas procedurës së duhur të OST-së
- ii. Këto programe do të publikohen në faqen e internetit të OST-së sipas procedurës përkatëse të OST-së dhe rregullave të tregut (subjekt i mosdeklarimit të informacionit konfidencial siç parashikohet në *keto* Rregullat e Tregut).

XVI.8 OST-ja do të *beje* informacionin e mëposhtëm dhe do ta publikojë në faqen e vet të internetit:

- i. Parashikoje kerkesat per rezervë të llogaritura me formulën e Kodit të Rrjetit
- ii. Parashikimin për shërbimet ndihmëse të llogaritura me formulën e Kodit të Rrjetit
- iii. Gjenerimin e *disponueshem* – kapacitetin e pritshëm total të *disponueshem* të gjenerimit
- iv. Kërkesën maksimale të pritshme dhe kërkesën mesatare orare në MW për çdo muaj në vitin kalendarik
- v. Vlerësimet e humbjeve në sistemin e transmetimit në GWh në bazë javore
- vi. Vlerësimet e kufizimeve te paparashikuara në sistem në GWh në bazë javore
- vii. Detaje mbi çdo situatë të parashikuar kur dhe ku do të kufizohet furnizimi

KAPITULLI XVII – INFORMACIONI I TREGUT

XVII.1 – Të Përgjithshme

XVII.1.1 OST-ja do t'i bëjë të disponueshme çdo pjesëmarrësi në treg çdo informacion lidhur me operimin e tregut të energjisë elektrike të papërcaktuar si konfidencial ose komercialisht të ndjeshëm dhe mund të caktojë një pagesë të arsyeshme për të mbuluar koston për sigurimin e këtij informacioni.

XVII.1.21 Informacioni i tregut mund të mbahet nga një numër palësh, për shembull nga OST-ja, OSSh-ja ose Furnizuesi Publik me Shumicë, që do të kenë një numër informacionesh teknike si rezultat i përgjegjësisë të tyre për operimin e sistemit, përfshirë p.sh.: të dhënat e parashikimit të kërkesës, disponueshmërinë e gjenerimit (i planifikuar dhe i paplanifikuar), disponueshmërinë e rrjetit dhe Interkoneksionit, ngarkesën dhe investimet e ardhshme.

XVII.1.3 Formatit dhe përmbajtja e ofertave të tregut, si dhe shkalla e çmimit për tregun e energjisë elektrike, do të vendoset nga Operatori i Tregut OST dhe do të miratohet nga

ERE. Ky informacion do të bëhet i disponueshëm nga OST-ja për gjitha palët e interesuara.

XVII.2 – Përhapja e Informacionit dhe Raportimi

XVII.2.1 Raportet javore të likuidimeve të OST-së – Ditën e parë (1) financiare të çdo jave kalendarike, Operatori i Tregut OST do leshojë një deklaratë të llogarive për javën e mëparshme kalendarike për çdo palë që ka një llogari likuiduese të tregut.

XVII.2.2 Deklarata e llogarisë përfshin të paktën informacionin e mëposhtëm lidhur me llogarinë likuiduese korresponduese të tregut:

- i. Emrin e zoterusit të llogarisë
- ii. Balancën e llogarisë likuiduese të tregut në fillim të javës kalendarike të mëparshme
- iii. Çdo vlerë të debituar ose të kredituar në llogarinë likuiduese të tregut si rezultat i detyrimeve të pagesave ose të drejtave të shlyerjes të vendosura sipas rregullave të likuidimeve.
- iv. Balancën e llogarisë likuiduese të tregut në fund të javës së mëparshme kalendarike.

XVII.2.3 Raportet mujore likuiduese të OST-së – Ditën financiare të pesëmbëdhjetë (15) të çdo muaji kalendarik, Operatori i Tregut OST nxjerr një deklaratë të llogarive për muajin e kaluar kalendarik për çdo palë që ka një llogari likuiduese tregu.

XVII.2.4 Deklarata e llogarisë përfshin të paktën informacionin e mëposhtëm lidhur me llogarinë korresponduese të likuidimit të tregut:

- i. Emrin e pronarit të llogarisë
- ii. Balancën e llogarisë likuiduese të tregut në fillim të muajit të mëparshëm kalendarik
- iii. Çdo vlerë të debituar ose të kredituar në llogaritë e likuiduese të tregut si rezultat i detyrimeve të pagesave ose të drejtave të shlyerjes të vendosura sipas rregullave të likuidimeve
- iv. Balancën e llogarisë së likuidimeve të tregut në fund të muajit të mëparshëm kalendarik

XVII.3 – Politika e Informimit

XVII.3.1 OST-ja duhet të kryejë veprime të arsyeshme për të siguruar se u jep gjithë palëve informacion të mjaftueshëm. Ajo do të publikojë në faqen e vet të internetit vlerësime të tashme dhe të ardhshme të sistemit të energjisë elektrike me detaje të mjaftueshme dhe *ne* intervale të vendosura me ERE-n me qëllim që të sigurojë që të gjitha palët të informohen si duhet.

XVII.3.2 OST-ja është përgjegjëse për ruajtjen e konfidencialitetit të të dhënave të mbledhura për vlerësimin e sistemit energjitik dhe për qëllime operative. Këto të dhëna mund të jenë komercialisht të ndjeshme dhe konfidencialiteti do të respektohet si për çdo marrëveshje dypalëshe.

KAPITULLI XVIII – ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE

XVIII.1 – Procedura e Përgjithshme

- XVIII.1.1* Në rast mosmarrëveshje mes palëve lidhur me Rregullat e Tregut dhe Kodin e Rrjetit siç përcaktohen në këto dokumente, palët do të përpiqen me mirëbesim të zgjidhin mosmarrëveshjen lidhur me çështjet që kanë të bëjnë me Rregullat e Tregut dhe Kodin e Rrjetit.
- XVIII.1.2* Në rast se palët dështojnë në arritjen e zgjidhjes së mosmarrëveshjes, ajo do të zgjidhet nga ERE sipas Ligjit për Sektorin e Energjisë, Rregullave të Tregut dhe Kodit të Rrjetit.

XVIII.2 – Njoftimi i Mosmarrëveshjes

- XVIII.2.1* ERE do të pranojë çdo kërkesë me shkrim për zgjidhjen e një mosmarrëveshje që vjen direkt ose indirekt nga sjellja jo-transparente dhe diskriminuese e palëve aktive në tregun e energjisë elektrike dhe që ajo autorizohet ta zgjidhë nga Ligji për Sektorin e Energjisë.

XVIII.3 – Procesi i Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve

- XVIII.3.1* ERE do t'i trajtojë dhe zgjidhë çështjet e ngritura në kërkesë ose në ankesë sipas rregullorese se praktikës dhe procedurave të ERE-s.
- XVIII.3.2* ERE rezervon të drejtën për të punësuar ekspertë të jashtëm të fushës për trajtimin e çështjeve të veçanta.

XVIII.4 – Mosmarrëveshjet Lidhur me Likuidimet

- XVIII.4.1* Në rast mosmarrëveshje, pjesëmarrësi është i detyruar të paguajë shumën korresponduese sipas udhëzimeve për dhënien e faturave të nxjerrë nga OST-ja. Pasi merret vendimi përfundimtar për mosmarrëveshjen do të bëhet korrigjimi i faturës, nëse nevojitet.
- XVIII.4.2* Apelime kundër përmbajtjes së raportit të transaksioneve pranohen vetëm në rast të gabimeve që rezultojnë nga veprimet e Operatorit të Tregut OST.
- XVIII.4.3* Çdo apelim ndaj raportit të transaksionit i duhet dorëzuar OST-së jo më vonë se dy (2) ditë pune pas dergimit të raportit të transaksionit nga OST-ja.
- XVIII.4.4* OST-ja do të informojë pjesëmarrësin e tregut të energjisë elektrike mbi pranimin ose hedhjen poshtë të apelimit përkatës jo më vonë se dy (2) ditë pune pas afatit të specifikuar në paragrafin e mëparshëm. Në rast pranimi, OST-ja do t'i dergojë pjesëmarrësit të tregut të energjisë elektrike një raport transaksioni të korrigjuar.

XVIII.4.5 Nëse, gjatë intervalit kohor të specifikuar në paragrafin e mëparshëm, pjesëmarrësi i tregut të energjisë elektrike nuk paraqet asnjë apelim ndaj raportit të transaksionit të marrë prej tij, atëherë ato konsiderohen si të pranuar.

XVIII.4.6 Asnjë apelim i paraqitur nuk e shkarkon pjesëmarrësin përkatës të tregut të energjisë elektrike nga përbushja e detyrimeve që rrjedhin nga transaksionet e diskutueshme.

KAPITULLI XIX – PROCEDURAT PËR AMENDIMET E RREGULLAVE TË TREGUT

XIX.1 – Të Përgjithshme

XIX.1.1 Këto rregulla tregu mund të ndryshohen sipas procedurave të ERE-s.

XIX.2 – Administrimi i Rregullave të Tregut

XIX.2.1 OST-ja është administratori i Rregullave të Tregut dhe përgjigjet për venien në zbatim të tyre.

XIX.2.2 OST-ja do të shqyrtojë periodikisht Rregullat e Tregut. Për këtë qëllim, OST së bashku me pjesëmarrësit e tregut do të ngrejë komitetin për rishikimin e Rregullave të Tregut. Asnjë rishikim apo modifikim i Rregullave të Tregut nuk mund të kryhet pa diskutime të mëparshme me ERE-n dhe pa miratimin e ERE-s.

XIX.2.3 Komiteti i rishikimit do të menaxhohet nga OST-ja .

XIX.2.4 Komiteti i rishikimit do të mbikëqyrë vazhdimisht zbatimin e Rregullave të Tregut, do të marrë iniciativa për rishikimin e tyre, do të marrë në konsideratë çdo kërkesë për modifikime të paraqitur nga palët dhe do t'ia dërgojë ERE-s për rishikim dhe miratim.

Propozimet për Amendimet e Rregullave

XIX.2.1 Palët mund të ngrenë me OST-në çështje lidhur me Rregullat e Tregut.

XIX.2.2 OST-ja do ta sjellë çështjen në vëmendje të ERE-s.

XIX.2.3 ERE-ja do të vendosë nëse çështja do të ndiqet. Njëherë pecaktphet Komitet dhe njëherë OST

XIX.3 – Procesi i Amendimit të Rregullave

XIX.3.1 OST-ja do të përgatisë një draft amendimi ose modifikimi

XIX.3.2 OST-ja në emër të ERE-s do të konsultohet me palët mbi amendimin ose modifikimin.

XIX.3.3 ERE do të vendosë nëse duhet miratuar amendimi ose modifikimi dhe datën e zbatimit.

XIX.3.4 OST-ja do të modifikojë pastaj Rregullat e Tregut sipas udhëzimeve të ERE-s në atë datë.

XIX.3.5 Amendimi ose modifikimi i Rregullave të Tregut do të publikohet në Fletoren Zyrtare dhe në faqen e internetit të ERE-s dhe/ose OST-së.

KAPITULLI XX – MASA TRANZITORE

XX.1.1 Rregullat e Tregut do të hyjnë në fuqi në datën e përcaktuar në vendimin e miratimit nga ERE dhe publikohen në Fletoren Zyrtare.

XX.1.2 **Përfundim** – ERE mund të nxjerrë udhëzime që e lehtësojnë OST-në nga zbatimi i plotë i Rregullave të Tregut dhe/ose ngritja e tregut shqiptar plotësisht funksional të energjisë elektrike. Bazuar në një kërkesë të arsyeshme këto përfundime mund të jepen deri dhe jo më larg se fundi i Dhjetorit 2009. Përtej kësaj date zbatimi i plotë i Rregullave të Tregut do të përfundohet nga OST-ja.

Shtojca A**Terma dhe Përkufizime**

TERMAT	PËRKUFIZIMET
Shërbimet Ndhmëse	Gjithë shërbimet e nevojshme për operimin e sistemit të transmetimit ose të shpërndarjes. Shërbimet Ndhmëse përfshijnë: Rregullim e frekuences, ndjekjen e grafikut te ngarkeses, zevendesimin e burimeve nga nderprerja e ngarkeses, rezerven, skemat speciale te mbrojtjes, mbeshtetjen e energjise reaktive, ristartimin.
Vetë-prodhuesi	Një njësi që gjeneron energji elektrike nga e cila të paktën 70% përdoret direkt nga prodhuesi
Tregu Balancues	Një treg konkurrues për kërkesa dhe oferta për sigurimin e energjisë balancuese për të siguruar balancimin e sistemit në kohën reale per çdo orë
Shërbimi Balancues	Është një shërbim që sigurohet nga operatori i sistemit të transmetimit për kompensimin e disbalancimeve të pjesëmarrësve të tregut
Blerës	Do të thotë çdo pjesëmarrës tregu që blen energji elektrike nga pjesëmarrës të tjerë në treg
Oferte	Nje oferte e bere nga nje pale tregtuese qe permban nje cmim me te cilin do te ule nivelin e gjenerimit ose livrimin ne interkoneksionit nese kerkohet nga OST nepermjet pranimit te kerkeses.
Pranim i Ofertes	Kerkesa e bere nga OST per te operuar per nje kohe me poshte se nominimi Fizik i nje pale.
Kogjenerimi	Prodhimi i kombinuar i energjisë së dobishme elektrike dhe termike
Nominimi i Konfirmuar i Interkoneksionit	Eshte percaktimi final i fluksit te interkoneksionit pas cdo rregullimi te bere per shkak te kufizimeve e kapacitetit te interkoneksionit.
Kufizimi i ngarkes	Nje procedure per reduktimin e ngarkeses per te perballuar kufizimet e burimeve qe zbatohen per klientin (klientet), grupet e klienteve, zonen (zonat) e shperndarjes, OSSH-ne dhe/ose gjithe sistemin elektronenergjitik
Klientët	Klientë me shumicë dhe klientet fundor të energjisë elektrike
Pika e livrimit	Do të thotë një pikë e sistemit energjetik, e pajisur me një ose më shumë matësa, ku energjia elektrike livrohet në rrjet

TERMAT	PËRKUFIZIMET
Operatori i Dispeçerimit	Një divizion i OST-së që programon dhe dispeçeron burimet e sistemit për të përballuar kërkesat për ngarkesë elektrike dhe për të siguruar operim të qëndrueshëm të sistemit
Njësia Gjeneruese e Dispeçerueshme	Një njësi gjenerimi që mund të programohet në tregun me shumicë të energjisë elektrike, që mund të jetë: - Njësi hidro gjeneruese të energjisë elektrike (HPP) të lidhura direkt me rrjetin e transmetimit - Njësi termo gjeneruese të energjisë elektrike (TPP) të lidhura direkt me rrjetin e transmetimit - Njësi të pavarura hidro gjeneruese të energjisë elektrike (IPP) të lidhura direkt me rrjetin e transmetimit - Njësi gjeneruese të energjisë elektrike që gjenerojnë energji elektrike për nevojat e tyre dhe të lidhura direkt me rrjetin e transmetimit që mund të importojë/eksportojë energjinë elektrike nga/në rrjet
Dispeçerimi	Operimi i sistemit elektroergjetik me qëllim që të ruajë balancat e gjenerimit, import/eksportit dhe konsumit të energjisë elektrike në nivel kombëtar duke siguruar qëndrueshmerine dhe sigurine e sistemit
Mosmarrëveshje	Cdo konflikt që lind mes OST-së dhe çdo pjesëmarrësi tjetër tregu lidhur me zbatimin e Rregullave të Tregut dhe Kodit të Rrjetit
Gjenerimi i Shpërndarë	Centrale gjenerimi të lidhura me sistemin e shpërndarjes
Shpërndarja	Transporti i energjisë elektrike në sisteme shpërndarje të tensionit të mesëm dhe të ulët me synimin për ta shpërndarë tek klientët, por pa përfshirë furnizimin
Kodi i Shpërndarjes	Një grup rregullash teknike, që rregullojnë operimin e rrjetit të shpërndarjes dhe vendosin kushtet dhe termat e shërbimit që OSSH-ja u siguron klientëve
Operatori i Sistemit të Shpërndarjes - OSSh	Person fizik ose juridik përgjegjës për operimin, sigurimin e mirëmbajtjes dhe po të jetë e nevojshme zhvillimin e sistemit të shpërndarjes në një zonë të caktuar dhe sigurimin e aftësisë afatgjatë të sistemit për të plotësuar kërkesat e arsyeshme për shpërndarjen e energjisë elektrike.
Deklarimi Dinamik i të Dhënave	Karakteristikat fizike të gjeneratorëve dhe disa klientëve të mëdhenj që informojnë OST-në se si mund të ndryshojë prodhimi në njësinë gjeneruese përkatëse ose konsumi në njësinë e ngarkesës.
Energji elektrike	Do të thotë energji elektrike dhe fuqine elektrike, përveç kur konteksti e kërkon ndryshe

TERMAT	PËRKUFIZIMET
Tregu i Energjisë Elektrike	Teresia e Marrëveshjeve Tregtare me shumicë ose me pakicë për të shitur dhe blerë energji elektrike në sistemin elektroenergetik me synim sigurimin e furnizimit të qëndrueshëm për klientët brenda territorit të Republikës së Shqipërisë
Klient i Kualifikuar	Klienti që ka të drejtën të zgjedhë dhe të nënshkruajë kontratë për blerje të energjisë elektrike për nevojat e tij nga nje furnizues të kualifikuar i licencuar
ERE	Do të thotë Enti Rregullator i Sektorit te Energjisë Elektrike, bazat ligjore të të cilit për ushtrimin e përgjegjësive parashikohen nga Ligji Nr. 9072, date 22.05.2003 “Për Sektorin e Energjise Elektrike”, i ndryshuar
Klientët Fundore	Klientë që blejnë energji elektrike për nevojat e tyre
Forca Madhore	Një veprim ose ngjarje natyrore ose shoqërore që ka ndodhur në vend si tërmet, rrufe, ciklone, përmytje, shpërthime vullkanike, zjarre ose luftëra, konflikte të armatosura, kryengritje, veprime terroriste ose ushtarake, që pengojnë të licencuarin të kryejë detyrimet e tij sipas licencës ose veprime ose ngjarje të tjera që janë përtej kontrollit të arsyeshëm dhe që nuk krijohen për faj të të licencuarit, dhe që i licencuari ka qenë i paaftë ta kapërcejë këtë veprim ose ngjarje nëpërmjet ushtrimit të zellit të duhur dhe përpjekjeve, aftësive dhe kujdesit të arsyeshëm.
Njësi Gjeneruese	Një njësi fizike për prodhimin e energjisë elektrike
Gjenerimi	Prodhimi i energjisë elektrike
Llogaria e Gjenerimit	Një llogari e regjistruar ne OST-në nga një gjenerator apo palë tregtare Interkoneksioni importuese për qëllimet e marrëveshjeve likuidimeve në të cilën regjistrohen prodhimi i matur i gjeneratorit dhe energjia e importuar për çdo periudhë likuidimi
Shoqeria e Gjenerimit	Një person i licencuar për kryerjen e veprimtarise të prodhimit të energjisë elektrike
Matësi i Gjeneratorit	Një matës në njësinë gjeneruese që përdoret për regjistrimin e fluksit të energjisë
Regjistri i Matësit të Gjeneratorit	Një regjistër që mbahet nga OST-ja per regjistrimin çdo njësi gjeneruese (përveç vetë-prodhuesve dhe gjeneratorëve fiks)
Gjenerues	Person juridik që ka një licencë për gjenerimin e energjisë elektrike
Kodi i Rrjetit	Një grup rregullash teknike, që rregullon operimin e sistemit të transmetimit

TERMAT	PËRKUFIZIMET
Klientët Familjarë	Klientë që blejnë energji elektrike për konsumin e tyre familjar, duke përfshirë veprimtaritë e tyre tregtare ose profesionale
Disballanca	<p>Diferenca midis fluksit të energjisë të përcaktuar nga një kontratë dypalëshe (p.sh., nominimi fizik i programit) dhe fluksit aktual të matur të energjisë, për një orë të caktuar</p> <p>Një gjenerator është në balancë kur gjenerimi i tij i matur është i barabartë me livrimin e tij të kontraktuar, në një orë të caktuar.</p> <p>Një furnizues (i kualifikuar/klient i kualifikuar/OSSH) është në balancë kur konsumi i tij i matur përputhet me kërkesën e tij të kontraktuar</p> <p>Një gjenerator <i>është ne mungese</i> kur gjenerimi i tij i matur është më i vogël se livrimi i tij i kontraktuar</p> <p>Një furnizues (i kualifikuar/klient i kualifikuar/OSSH) është <i>ne mungese</i> kur konsumi i tij i matur është më i madh se kërkesa e tij e kontraktuar</p> <p>Një gjenerator është <i>tepricë</i> kur gjenerimi i tij i matur është më i madh se livrimi i tij i kontraktuar</p> <p>Një furnizues (i kualifikuar/klient i kualifikuar/OSSH) është <i>tepricë</i> kur konsumi i tij i matur është më i vogël se kërkesa e tij i kontraktuar</p>
Sistemet e Interkonektuar	Një numër sistemesh transmetimi dhe shpërndarje të lidhur së bashku nëpërmjet një ose më shumë linjave të interkoneksionit
Interkoneksioni	Një linjë transmetimi e caktuar nëpërmjet së cilës mund të tregtohet energji elektrike me një sistem të tjerë të transmetimit
Mareveshje Interkoneksioni	Një marrëveshje ligjore ndërmjet Operatorit të tregut të OST dhe paleve për të përdorur interkoneksionet për tregtimin e energjisë elektrike.
Interkonjektorët	Pajisjet që përdoren për të lidhur sistemet elektroenergjetike
PPE – Prodhuesit e Pavarur të Energjisë Elektrike	Një gjenerator prodhues i lidhur me sistemin e transmetimit, përveç gjeneruesve të Shoqërisë Publike të Gjenerimit janë PPE.
KESH	Korporata Elektroenergjetike Shqiptare
KESH – Gjen	Do të thotë një divizion i KESH-it i licencuar për prodhimin e energjisë elektrike.
Licenca	Një autorizim që i jepet një personi sipas pjesës së tretë të Ligjit për Sektorin Energjetik
I licencuari	Një person që ka licencë sipas pjesës së tretë të Ligjit për Sektorin Energjetik

TERMAT	PËRKUFIZIMET
Planifikimi Afatgjatë	Planifikimi i nevojës për investime në gjenerim dhe transmetim dhe kapacitetin shpërndarës në baza afatgjata, me synim për të plotësuar kërkesën e sistemit për energji elektrike dhe sigurimin e furnizimit për klientët
Marrëveshja për Pjesëmarrjen në Treg	Dokumenti i nënshkruar nga gjithë palët që bien dakord të zbatojnë me Rregullat e Tregut
Rregullat e Tregut	Rregullat që rregullojnë operimin dhe menaxhimin e tregut, si dhe lidhjet tregtare mes mbajtësve të licencave ose palëve që kanë nënshkruar Marrëveshjen për Pjesëmarrjen në Treg
Ngarkesa	Energjia elektrike e marrë nga rrjeti i transmetimit ose shpërndarjes nga një klient
OST	Do të thotë Operatori i Sistemit të Transmetimit të energjisë elektrike me tre funksione: operator i tregut të energjisë elektrike, operator i sistemit të transmetimit dhe operator dispeçerues i sistemit
Pjesëmarrës	Do të thotë një person i licencuar ose i autorizuar nga ERE për të marrë pjesë në tregun shqiptar të energjisë elektrike me funksione të specifikuar
Palë	Do të thotë një person që nënshkruan Marrëveshjen për Pjesëmarrjen në Treg
Person	Një person fizik ose juridik
Nominimi fizik	Njoftimi i bërë OST-së nga një palë tregtuese që specifikon livrimin ose marrjen e synuar MW gjatë një dite të caktuar
Gjenerimi i Energjisë Elektrike	Prodhimi i energjisë elektrike nëpërmjet transformimit të burimeve të ndryshme të energjisë nga një shoqëri gjenerimi
Sistemi Elektroenergjetik	Një sistem i interkonjktuar që përbëhet nga centrale elektrike, linja energjie, nënstacione dhe pajisje shpërndarje, që synojnë transmetimin ose shpërndarjen e energjisë elektrike tek klientët
Furnizues i Kualifikuar	Një person i licencuar për të furnizuar direkt me energji elektrike Klientët e Kualifikuar
Furnizuesi Publik me Pakicë	Person i licencuar për furnizimin me energji elektrike për klientët tariforë.
Siguria	Siguria e furnizimit me energji elektrike dhe siguria teknike e pajisjeve

TERMAT	PËRKUFIZIMET
Periudhe Likujdimi	Një periudhë kohore që nis në orën gjatë së cilës maten livrimi i energjisë dhe livrimi i kontraktuar
Prodhues i vogël i energjise	Një gjenerator i lidhur me sistemin e shpërndarjes
Parametrat standarde	Vlerat e nivelit të tensionit dhe frekuencës të energjisë së furnizuar tek klientët siç përcaktohet nga rregulloret e operimit të sistemit energjetik të miratuara nga ERE
Furnizimi	Shitja, përfshirë rishitjen e energjisë elektrike tek klientët
Përdoruesit e Sistemit	Çdo person fizik apo juridik që furnizon ose furnizohet nga sistemi i transmetimit ose shpërndarjes
Procedura e Tenderimit	Procedura nëpërmjet të cilave kërkesat shtesë të planifikuara dhe kapacitetet zëvendësuese mbuloohen nga furnizimet e kapaciteteve të reja ose ekzistuese të gjenerimit
Akresi i Palës së Tretë	E drejta ligjore e klientëve të kualifikuar dhe furnizuesve për të përdorur rrjetet e transmetimit dhe shpërndarjes
Transmetimi	Transporti i energjisë elektrike në sistemin e transmetimit me tension të lartë, me synimin për livrim tek klientët fundore ose shpërndarësit, por pa përfshirë furnizimin
Sistemi i Transmetimit	Një sistem linjash, strukturash ndihmëse, pajisjesh transformuese dhe ckyçëse që përdoren për transmetimin e energjisë elektrike
Operatori i Sistemit të Transmetimit	Një person fizik ose juridik përgjegjës për operimin, sigurimin e mirëmbajtjes dhe po të jetë nevoja të zhvillimit të sistemit të transmetimit në një zone të caktuar, dhe kur është e zbatueshme, Interkoneksionet me sisteme të tjerë, dhe për sigurimin e aftësisë afatgjatë të sistemit për të plotësuar kërkesat e arsyeshme për transmetimin e energjisë elektrike
UCTE	“Bashkimi për Koordinimin e Transmetimit të Energjisë Elektrike”, shoqatë europiane që koordinon interesin e operatorëve të sistemit europian të transmetimit dhe garanton sigurinë e shkëmbimeve mes rrjeteve
Klientët me Shumicë	Çdo person fizik ose juridik që blen energji elektrike për qëllimin e rishitjes brenda ose jashtë sistemit ku është vendosur
Furnizuesi Publik me Shumicë	Do të thotë njësi që blen furnizimin me energji elektrike të kërkuar nga klientët tariforë dhe ja shet atë furnizim Furnizuesit Publik me Pakicë.

Shtojca B

Marrëveshja për Pjesëmarrjen në Treg

Ky dokument nënshkruhet mes Operatorit të Tregut OST dhe palës që bie – (n s’duhet) dakord t’u përmbahen Rregullave të Tregut. Pala/pjesëmarrësi në treg bie dakord që t’u përmbahet në çdo kohë Rregullave të Tregut dhe gjithë kodeve teknike shoqëruese, dhe procedurave dhe protokolleve të brendshme të OST-së që nevojiten për funksionimin e tregut te energjisë elektrike.

KU:

I. Sipas Licencës së Operatorit të Tregut OST, Operatorit të Tregut OST i kërkohet, duke nisur nga [..... data.....], të zbatojë në çdo kohë dokumentin e Rregullave të Tregut që përcakton kushtet e tregut të energjisë elektrike dhe ta miratojë si dokumentin që hyn në fuqi nga [..... data.....] dokumentin e hartuar nga **ERE**, për atë qëllim.

II. Sipas Pjesës së Tretë të Ligjit për Sektorin e Energjisë:

Operatorit të Tregut OST, që është mbajtës i **Licencës** sipas Pjesës së Tretë “Licencat dhe Procedurat e Licencimit” të Ligjit për Sektorin e Energjisë;

Operatorit të Rrjetit të Transmetimit OST, që është mbajtës i **Licencës** sipas Pjesës së Tretë “Licencat dhe Procedurat e Licencimit” të Ligjit për Sektorin e Energjisë;

Operatorit Dispeçerues të Sistemit OST, që është mbajtës i **Licencës** sipas Pjesës së Tretë “Licencat dhe Procedurat e Licencimit” të Ligjit për Sektorin e Energjisë;

KESH Gjen, që është mbajtës i **Licencës** sipas Pjesës së Tretë “Licencat dhe Procedurat e Licencimit” të Ligjit për Sektorin e Energjisë;

Furnizuesit Publik me Shumicë, që është mbajtës i **Licencës** sipas Pjesës së Tretë “Licencat dhe Procedurat e Licencimit” të Ligjit për Sektorin e Energjisë;

Furnizuesit Publik me Pakicë, që është mbajtës i **Licencës** sipas Pjesës së Tretë “Licencat dhe Procedurat e Licencimit” të Ligjit për Sektorin e Energjisë; dhe

çdo **Furnizuesi të Kualifikuar**, që është mbajtës i **Licencës** sipas Pjesës së Tretë “Licencat dhe Procedurat e Licencimit” të Ligjit për Sektorin e Energjisë; dhe

çdo **Gjeneratori**, që është mbajtës i **Licencës** sipas Pjesës së Tretë “Licencat dhe Procedurat e Licencimit” të Ligjit për Sektorin e Energjisë; dhe

çdo **Tregtuesi**, që **mund** të jetë mbajtës i **Licencës** sipas Pjesës së Tretë “Licencat dhe Procedurat e Licencimit” të Ligjit për Sektorin e Energjisë

ose çdo nënshkruesi tjetër i kësaj marrëveshjeje i kërkohet të jetë palë në **Marrëveshjen për Pjesëmarrje në Treg** që është marrëveshjeje sipas së cilës **Rregullat e Tregut** bëhen të detyrueshme mes palëve të kësaj marrëveshjeje dhe përmbushin **Rregullat e Tregut**.

III. Forma e kësaj marrëveshjeje është miratuar nga ERE në [_____ data _____] si **Marrëveshja për Pjesëmarrje në Treg**.

IV. **Pala** hyn në këtë marrëveshjeje me qëllim që të bëjë efektive dhe të detyrueshme për veten **Rregullat e Tregut**.

Marrëveshja për Pjesëmarrje në Treg me datë [dita/muaji/viti]:

Përfaqësuesit me autorizimin e duhur të palëve:

NËNSHKRUAR për dhe në emër të **OPERATORIT TË TREGUT OST** nga përfaqësuesi i tij ligjor:

Emri i përfaqësuesit ligjor:

Adresa e OST-së:

Telefon/Fax:

Email/faqja e internetit:

NËNSHKRUAR për dhe në emër të **palës** nga përfaqësuesi i saj ligjor:

Emri:

Emri i përfaqësuesit ligjor:

Adresa e Pjesëmarrësit:

Telefon/Fax:

Email/faqja e internetit:

Shtojca C

Orari i Nominimit Fizik të Programit

Orari i operimit të tregut përfshirë nominimin fizik të programit dhe paraqitjen e ofertës dhe ofertës dhe më pas pranimin e kërkesës dhe pranimin e ofertës lidhur me çdo ditë është si më poshtë:

- 10:00** Në ditën në avancë, OST-ja publikon parashikimin e kërkesës së ditës në avancë për çdo periudhë likudimi. Kjo do të jetë në formën e nivelit të kërkesës së agreguar në MW si dhe të kufirit të kërkuar të rezervës në MW.
- 11:00** Furnizuesit e Kualifikuar dhe Tregtarët i dorëzojnë Operatorit të Tregut OST nominimin e tyre fillestar të fluksit të Interkoneksionit;
- 11:30** Operatori i Tregut OST njofton Furnizuesit e Kualifikuar dhe Tregtarët për statusin e nominimeve të fluksit të Interkoneksionit të tyre lidhur me fakti nëse ka kapacitet të tepërt të Interkoneksionit ose mungese të kapacitetit të Interkoneksionit;
- 12:00** Afati kohor për pranimin e nominimeve të korigjuara të fluksit të Interkoneksionit;
- 12:30** Konfirmimi i nominimeve të Interkoneksionit nga Operatori i Tregut OST si nominime fizike të Interkoneksionit dhe u njoftohen Furnizuesve të Kualifikuar dhe Tregtarëve të prekur;
- 13:00** Paraqitja e gjithë nominimeve të tjera fizike tek Operatori i Tregut OST;
- 13:00** Paraqitja e kërkesave dhe ofertave tek Operatori i Tregut OST;
- 14:00** Në ditën në avancë deri në [24:00] në ditën kur Operatori i Tregut OST pranon kërkesat dhe ofertat për të balancuar sistemin në varësi të disbalancimeve të njoftuara që rezultojnë nga të dhënat e nominimit fizik dhe nga ndryshimet e njoftuara në parametrat e të dhënave dinamike;